

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti belföldi hírek

1970. március 20.

Ma 1. szombaton már a tavaszban ébredünk

12/11 10 00 10

1970. március 20.

a csillagászati menetrend szerint szombatra virradó éjszaka, három perccel 2 óra előtt kezdődik a tavasz. a legszebb évszak érkezésére ez tulajdonképpen már a második határidő, mert a meteorológusok szívesen állítják, hogy március 1 óta már a tavaszban élünk, - noha ezt az időjárás nem nagyon támasztja alá.

azt természetesen senki sem mondhatja meg, hogy ettől az időponttól kezdve hogyan fognak elrendeződni, kavargani a hideg és a meleg, a nedves és száraz légtömegek, honnan hová és milyen erővel fognak lengedezni, vagy száguldozni a szelek, de az kétségtelen, hogy a nap és a föld az ilyen „apróságokon”, felülemelkedve, pontosan tartani fogja magát a csillagászati naptárhoz.

eszerint pedig az első tavaszi napon, szombaton a nap egy perccel háromnegyed hat után már a látóhatár felett lesz és csak este két perccel 6 óra előtt fejezi be sétáját a mennybolton. elvileg tehát 12 órán és 12 percen át lesz módja felénk sugározni melegét, hogy a föld légköre engedelmesen befogadja-e ezt, vagy továbbra is - mint ebben az évben már annyiszor - visszautasítja, az még a jövő titka. /mti/

NA

bb 2. mártir-írók antológiája, könyv Leninről a magvetőnél

i tf/gg zs bh -cz

1970. március 20.

Érdekes s értékes új könyveket tessz közzé - a közelgő évfordulók kapcsán - a magvető kiadó. az utóbbi időben több kötetet, tanulmányt publikált Lukács György „Lenin, -jét a centenáriumra időzítik. Jelizaveta drábkina „téli napforduló,, cími visszaemlékezés-kötetében Lenin életének utolsó éveit eleve-rendezi meg: az új gazdasági politikára való áttérés, a voltai éhínség, a bürokratizmus ellen és a törvényességért vívott harc, s valgyimir iljics betegsége és halála.

a felszabadulási évforduló könyvei közé tartozik a budai önkéntes ezred harcosairól, harcairól szóló „kétezeröttszázan voltak,, a fasizmusnak áldozatul esett írók - rejtőtől nagóti-ig - antológiáját „s két szó között a hallgatás...,, címmel jelenteti meg a magvető, esszék és a mártir szerzők írásainak füzéréként. a háboru borzalmát elítélő antológia a „fergeteg,, is, katonaemlékeket és a felszabadulással kapcsolatos élményeket ad közre. /mti/

..-

bb 3. debreceni tanácsrendelet - a cimernaszról

vid7ká bh hgy

1970. március 20.

debrecen város új címet kap. a pajzsalakú címer két mezőre oszlik, a város kék-sárga színével. a pajzs felső részé-
ben napba néző, szárnyát széttároló fénixmadár helyezkedik el,
két szárnya között vörös lángcsóvával. az első részen fehér
nyitott könyv és vörös fogaskerék látható. a könyv debrecen év-
százados szellemi életének haladó hagyományait és iskolaváros
jellegét hangsúlyozza, a fogaskerék a társadalmi fejlődést, az
iparosodást érzékelteti.

az új címer használatáról a városi tanács tanácsrendeletét
alkotott. eszerint a címet a városi tanács használhatja, többek
között díszokleveleken, emléktáblákon, kitüntető vagy emléktáblákon
az idegenforgalmi propagandaon és a tanácsi üzemek jellegzetes ter-
mékein. a rendelet július 1-én lép hatályba. /mti/

..-

NA

- 2 -

ápb.4. üres helyek és tulajelentkezés - jelentés az iskolai
jelentkezésekről

i/vt/rj zs cz

1970. március 20.

félidőköz közeledik az idei iskoláztatási munka.
a kezdettől eddig eltelt csaknem két hónap főbb tapasztalatairól tájékoztatták illetékesek az mti munkatársát.
a fővárosi tanács oktatási főosztályán elmondották, hogy
több száz szabad hely van még a gimnáziumok és a szakkö-
zépiskolák egy részében, de szép számmal található olyan
középközépiskolák is, amová sokkal többen jelentkeztek, mint a-
hány első osztályost fel tudnak venni.

a gimnáziumok közül például a iii. kerületi kőrösi cso-
ma sándorban 67, a martos flórában 60, a viii. kerületi
zrinyi ilonában 50, a vörösmarty-ban 46, a széchenyiben
50, a xi. kerületi kaffka margitban 93, a xii. kerületi
táncsicsban 60, a xiii. kerületi kiliánban 40, a xvii. kerü-
leti fürst sándorban 54, a xix. kerületi landler jánosban
57, a xxi. kerületi jedlik ányosban 44, a xxii. kerületi
budai nagy antalban 70 hely várja gazdáját. az ipari jelle-
gű szakközépiskolák közül az v. kerületi bolyai jános 50,
a ix. kerületi vendel utcai józsef attila 70, a viii. kerületi
bem józsef 130, a x. kerületi inász daniel 57, a xvi. kerületi
zalka máté 112, a xxi. kerületi bajáki ferenc 51, a vi.
kerületi varga katalin 43, a xx. kerületi eötvös loránd 120, a xxi.
kerületi kossuth tajos 90, a x. kerületi diószeghy sámuel 93 be-
töltetlen helyek. az egészségügyi szakközépiskolák közül a
iii. kerületi katalin utiban 35, a iv. kerületi kanizsai dorot-
tyában 60, az v. kerületi kossuth zsuzsában 33, a xiv. kerületi kát-
lai évában 40, a xix. kerületi csengő utca 1. /azelőtt gyáli ut
54./ szám alattiban 57, a viii. kerületi bezerédy utcaiban 20
üres helyek száma. rendelkezik

az eddig rendelkezésre álló adatokból ugyanakkor kitűnik,
hogy nagyarányú a tulajelentkezés a fazekas mihály, a veres
pálné, a józsef attila, az i. istván, az i. lászló, a radnóti mik-
lós, a mórócz zsigmond, a ii. rákóczi ferenc, a kölcsény, a madách,
az arany jános, a berzsenyi daniel gimnáziumokba, illetve a szak-
középiskolák közül a xiii. kerületi bolyai jánosba, a ix. kerületi
puskás tivadarba, a képző- és iparművészetibe, a teleki blanká-
ba, a xiii. kerületi váci ut 61. szám alattiba, a vi. kerületi
ripi római utcaiba, a xiii. kerületi vendéglátóipariba.

/folyt. köv./

- 3 -

NA

bb. 4. /üres helyek.....1. folyt./nj

a felsorolt gimnáziumokból, illetőleg szakközépiskolákból a fel nem vett tanulókat - természetesen a szülőikkel egyetértésben - átirányíthatják olyan iskolákba, ahol fogadni tudják őket. a tapasztalatok szerint a különböző szakosított tantervű /tagozatos/ gimnáziumi osztályokba aránylag kevés munkásszármazású gyermek jelentkezett eddig.

a budapesti szakmunkásképző iskolák iránti érdeklődés is meglehetősen megoszló. változatlanul igen nagy az érdeklődés az ugynevezett divatos - fodrász, műszerész, autószerelő, stb. - szakmák iránt. ezzel szemben például a szerelőipari, a lakatos szakmákba eddig csupán a felvehető 20 százaléka jelentkezett. a lányokat főként a kereskedelem és az élelmiszeripar területére képező tanintézetekbe várják.

ami a vidéki helyzetet illeti, baranyában az első jelentkezőknél a gimnáziumi helyeket csak 50, tolna megyében 60, somogy és vas megyében pedig 80-80 százalékban töltötték be. általában a megyeszékhelyeken lévő gimnáziumokba többen kérték felvételüket, mint ahány fiatal fel tudnak venni. figyelemre méltó, hogy a vidéki gimnáziumokban mind több olyan fiatal jelentkezik, akiknek félévi átlageredménye meghaladta a 4-et. megállapítható az is, hogy - akárcsak az elmúlt évben - az ugynevezett kisgimnáziumoknál az idén is tovább csökkent a jelentkezési arányszám. /mti/

bb. 5. Leendő elsőosztályosok orvosi vizsgálata: május 31-ig

1/mti/nj zs cz

1970. március 20.

május 31-ig minden leendő budapesti elsőosztályosnak orvosi vizsgálaton kell résztvennie - így határozott a fővárosi tanács oktatási főosztálya. a vizsgálat célja, hogy megállapítsák a gyermek testi fejlettségét, esetleges testi, érzékszervi /látás-, hallás-, beszédhibáját/, vagy értelmi fogyatékoságát. megvizsgálják a gyermekek fogait is, s egyidejűleg pedagógiai és pszichológiai szempontból is ellenőrzik fejlettségüket. az óvodásokat az őket gondozó intézményekben, az otthon nevelkedő gyermekeket a tanács egészségügyi és oktatási osztálya által kijelölt helyeken vizsgálják meg. ennek időpontjáról és helyéről április 1-ig tájékoztatják az érdekelt óvodák és általános iskolák vezetőit, az óvodába nem járó gyermekek szülei április 15-ig kapnak értesítést. a vizsgálat alkalmával felfedezett heveny, vagy krónikus bajok gyógyítását haladéktalanul megkezdik, hogy a betegség ne készteltesse a gyermek tanulmányainak megkezdését. az iskolaérettségről egyébként a gyermekorvos dönt, a pedagógusok és a nevelési tanácsadó szakvéleményének meghallgatásával. a döntés ellen a szülő a fővárosi tanács egészségügyi főosztályánál fellebbezhet. /mti/

M

- 4 -

bb. 6. vízvédelmi készenléti szolgálat a dunán, az ipolyon és a zagyván - súlyos bírságot fizettek a folyókat szennyező üzemek

vid gö ká bh hgy

1970. március 20.

új laboratórium épült a kvassay zsilipnél a közép-dunavölgyi vízügyi igazgatóság vízminőségi felügyelete számára. a korszerű berendezéseket most szerelik, s a munkát, az elemző vizsgálatokat áprilisban kezdik. a felügyelet dolgozói örködnék pest és nógrád megyék folyóvizeinek tisztasága felett. rendszeresen vizsgálják az ipolyt, szobtól a dunát és természetesen a folyók partjain működő üzemek szennyviz „termelését”, a két megyében évente több ezer vízminőség vizsgálatot végeznek.

a felügyelet megállapítása szerint a duna budapest felett közepesen szennyezett, ami azt jelenti, hogy vizét közvetlenül ipari célokra is csak tisztítás után használhatják. a főváros területén tovább romlik a folyam vizének minősége, mert több üzem és a budai oldal lakásainak szennyvize tisztítatlanul ömlik a dunába. naponta 34 tonna olaj, 270 tonna szerves anyag, 500 kiló fenol és 700 kiló elsősorban mosószerektől származó mérgező anyag jut a dunába. ez utóbbi a legveszélyesebb a halakra, a víz növényvilágára, mert oldhatatlan, nem bomló szereket tartalmaz.

az ártalmas szennyvizet kibocsátó üzemeket a törvény értelmében bírságotólják. a két megyében tavaly 26.4 millió forint bírságot fizettek az üzemek. a lisán a csepel vas- és fémművek vezet csaknem 20 millióval, az óbudai gázgyárra 3,3, a csepel autógyárra pedig 1.6 millió forint bírságot vetettek ki. nógrádban a salgótarjáni, az apci, a selypi, és a hatvani gyárakra róttak ki tekintélyesebb összegű bírságot.

a felügyelet a vizek tisztaságának megőrzésére jelentős erőfeszítéseket tesz. közbenjárására balassagyarmaton, ráckevén most épül a szennyvíztisztító telep, s ugyancsak készül a csepel autógyár, valamint az óbudai gázgyár tisztítóműve. tervezik, hogy a zagyván, lőrinci térségében regionális művet építsenek. javaslatot tettek a dél-pesti telep bővítésére, valamint a főváros területére érkező vízfolyások, a barát-patak, az aranyhegyi árok, az ördög-árok, a szilas és a rákos patakok vizének tisztítására.

addig is, amíg a tervek megvalósulnak a felügyelet megerősített figyelőszolgálatát. az ipolyon, a dunán, a zagyván szolgálatot teljesítő vízügyi dolgozók, amint nagyobb szennyeződést észlelnek, jelentik a felügyeletnek. az esetleges károk elhárítására vízvédelmi készenléti szolgálatot szerveznek. ez a szervezet az árvízvédelemnél jól bevált „rohamosztatok”, mintájára működik majd. /mti/

- 5 -

M

bb 7. olcsóbb árakkal, új szolgáltatásokkal készülnek a tavaszi nyitásra a zöldvendéglők

i gym/mm ie bh la

1970. március 20.

a tél elhúzódása miatt az idén valamivel később nyitják kapukat a vendéglők kerthelyiségei, mint az előző években, de húsvétra, vagy legkésőbb április elejére már valamennyi zöldvendéglő - ha egyelőre csak szombaton és vasárnap is - a közönség rendelkezésére áll.

a vendéglátóipari vállalatok több újdonsággal készülnek a tavaszi -nyári szezonra, a tavaly a normafában vasárnaponként cigányzene mellett megrendezett ökö-, malac- bány- és csir-kesítés, valamint a citadella volt börtönudvarán ugyancsak a vendégek előtti halászlé- és flekken- készítés példájára az idén a busuló juhász, a fogas, s a várban lévő fehér galamb étteremben is bevezetik ezeket a izes látványosságokat.

a városliget látogatóit is újdonságok várják tavasszal, az állatkert és a vidám park vendégei a környéken felállított svéd szörpautomatákból különleges eredetű üdítőkkel csillapíthatják szomjukat, a sörivókat pedig május 1-től vasárnaponként sörzene szórakoztatja majd az ezerjő étteremben.

a sárospataki tanács érdekes kezdeményezésére nyílt meg nemrégiben a thököly uti sárospatak vendéglő, melynek vadászterme a sárospataki diákok találkozóhelyéül szolgál majd, ugyancsak a belső idegenforgalom fellendítése a célja a kedvelt öndögrom csárda felújításának, budapest egyik legszebb pontján fekvő panoráma-vendéglőt pedig 140 személyes étteremmel bővítették.

az észak-pesti vendéglátóipari vállalat árengedményeket is ad tavasszal, éttermeiben 20 százalékkal olcsóbban adja majd a hal- és baromfiételeket, sőt a primár cikkek közül az ujbungonya és az uborka ára sem lesz magasabb a télénél./mti/

- 6 -

bb 8. szigorubb bírság a súlyosabb szabálysértésekért - egységes gyakorlat a bírságoló hatóságok munkájában

i/hi/zsrj cz

1970. március 20.

a szabálysértésekkel kapcsolatos bírságolási gyakorlatra egységes irányelveket dolgozott ki a fővárosi tanács igazgatási főosztálya. az irányelvek szerint általában szigorubb felelősségrevonást alkalmaznak a csalás, lopás, sikkasztás stb. elkövetőivel, továbbá azokkal szemben, akik például a vásárlók megkárosítása, ártrágitás, minőségromlás, kontárkodás útján jutnak haszonhoz. keményebb intézkedéssel sújtják a társadalmi együttélés szabályainak megsértőit, köztük a botránnyokozó részeket, a hatósági személyek megsértőit, csendháborítókat, a köztisztasági szabályok meg nem tartóit - valamint a munkakerülőket, a garázdákat, a huligánokat, a közérkölc megsértőit, súlyosabban bírálják el az állampolgárok egészségét, testi épségét, életét veszélyeztető cselekményeket, például a közlekedési szabályok tudatos megsértését, a közegészségügyi szabálysértőket, stb.

az irányelvek felhívják a figyelmet: az eljárások nevelő hatásának fokozására a szabálysértési hatóságok biztosítsák a feljelentések gyors elbírálását, hogy a cselekményt minél hamarabb kövesse a felelősségrevonás. ezért fokozottan alkalmazzák a helyszíni bírságolást, valamint a tárgyalás mellőzésével történő határozathozatalt. ha valaki a bírságot nem fizeti meg, végrehajtást rendelnek el, ennek eredménytelensége esetén a bírságot elzárásra változtatják.

az irányelvek érvényesítésére az egységes bírságolási gyakorlat kialakítására a budapesten működő szabálysértési hatóságok és az ilyen ügyekben eljáró szervek - rendőrség, tűzoltóság, a fővárosi tanács igazgatási illetve pénzügyi főosztálya, a köjál, a fővárosi kereskedelmi felügyelet - képviselőinek részvételével fővárosi szabálysértési bizottságot noznak létre. a bizottság gondoskodik majd a bírságpolitikai elvek egységes alkalmazásáról, szervezi ez ezzel kapcsolatos fővárosi jogpropagandát és az ellenőrző tevékenységet./mti/

- 7 -

bb. 10. az életveszély elhárításának tudománya - magyar nyelvű nemzetközileg is elismert eredményei a shock-kutatásában

i/ms/rj zs la

1970. március 20.

az akadémia idei közgyűlésén az akadémiai-díj I. fokozatával ismerték el Kovács Anasztáz docensnek, a Semmelweis Orvostudományi Egyetem kísérleti kutató laboratóriuma vezetőjének, tíz év tizedes kutatómunkáját, amellyel nemzetközileg is felhívást keltő megállapításokra jutott a shock-ban végbemenő folyamatok tisztázásában. Kovács Anasztáz kutatásairól a közelmúltban tájékoztatta dr. Majercsik Sándort, az MTI főmunkatársát.

- shock alatt olyan életveszélyes állapotokat értünk, amelyekben a szervezet rendeződése következtében zavarok állnak be a szabályozó rendszerek tevékenységében, felborul a szervezet működése. ez az állapot, ha nem sikerül rövid időn belül eredményesen beavatkozni, halálhoz vezet. ezért van az, hogy különleges körülmények között, a súlyos állapotban bevált beteg kezelésében első mozzanata a shock-elhárítás.

- az elméletek eléggé eltérnek egymástól a shock okaira vonatkozóan. vannak, akik a shock lényegét a szervezet immunitásában, mások a folyadékvesztésben, ismét mások fertőzésben vagy a mellékvese-működés elégtelenségében látják.

- a magunk kutatásaiban - amelyben három évtized alatt nagy számú munkatársan vett részt - abból indultunk ki, hogy a shock létrejöttében több tényező hat közre, köztük az említettek is, de a leglényegesebb az oxigénhiány, amely a sejten belüli biokémiai folyamatok felborulásához vezet. ezen az alapon vizsgáltuk a sejtek anyagcserejét, a shockos biokémiai változásokat, a szervezet energiatartását.

- a kutatás az 50-es években főleg a szöveti véráramlás tanulmányozására terjedt ki. a szervezet a belső környezet állandóságát bizonyított szabályozó rendszerekkel biztosítja. ezek egyike a szimpatikus idegrendszer, amely az erek összehúzása, illetve az artériák útján gondoskodik az egyes szervek adott igényeinek megfelelő vérellátásról. shock-ban a szervezet megfigyelhető változásait a legjobban az idegrendszeri változásokra igyekszik összekapcsolítani, ezért a pillanatnyilag legkevésbé tisztázott szövetek, vérellátásuk az erek összehúzódása révén csökkent.

/folyt.köv./

MA

bb. 10. / az életveszély.....1. folyt./rj

ezek a szövetek vagy szervek ennek folytán oxigénhiányba kerülnek, amelyet tartósan nem bírnak, és így éppen a védekezés - mechanizmus túlműködése súlyosítja a beteg helyzetét. ezért ajánlottuk a vérnyomásemelők érszűkítők helyett értágítók alkalmazását, valamint a vér, illetve folyadékvesztés pótlását. felfogásunk helyességét ma már általában nemzetközileg elismerik.

- a legutóbbi évtizedben figyelmünk főleg az idegrendszer és a vezérlése alatt álló szabályozó mechanizmusok felé fordult. a só- és vízháztartást, a vérnyomást, a test hőmérsékletét, a belső elválasztású mirigyek működését szabályozó idegközpontok működése trauma hatására aránylag igen korán csökken. ilyenkor a folyamat már nem fordítható meg és a beteg menthetetlenné válik. ezért fontos a shock-állapot haladéktalan megszüntetése. megállapítottuk, hogy shock-ban megváltozik az idegrendszer és az agy bioelektromos tevékenysége, befékeződik az egyes idegközpontok közötti átkapcsolás, kórossá válnak vagy éppenséggel megszűnnek a szervezet és a központi idegrendszer közötti jelző- és visszajelentő mechanizmusok.

- ezekből a megállapításokból adódnak a gyógyításra vonatkozó elképzelések. az egyik a már említett vér- és folyadékviszapatás, összekapcsolva az értágítók alkalmazásával, a másik a gyógyszeres kezelés szerepe a shock megelőzésében, illetve következményeinek elhárításában. a kutatók világszerte dolgoznak olyan szerkelet kialakításán, amelyekkel egyensúlyba lehet hozni a szervezetet, csökkenteni a shockban fellépő túlzott oxigénigényt, egyes folyamatok túlműködését és meg lehet szüntetni a sejtek károsodását. a gyógyszeres kezelés a műtéti biztonságot is nagyban emelheti. megelőzhetők vele olyan szöveti károsodások, amelyek eredményeként korábban „az operáció sikerült, a beteg meghalt”, a már bekövetkezett károsodások kiküszöbölésére azonban ma még kevés a lehetőség.

- mint láttuk, a shock a szervezet összeomlását, csődjét felidéző komplex jelenség, amelynek tanulmányozásában és elhárításában egyaránt elengedhetetlen az elmélet és a gyakorlat szakembereinek szoros együttműködése. az orvostudományi kutatás célja csak egy lehet: megállapításaival segíteni a gyakorlatot, hogy biztonságosan, a beteg életének legkisebb kockázatásával tölthesse be hivatását. /mti/

..

MA

bb 9. páratlan szépségű hullott szarvasagancsra bukkantak a gemenci erdőben

vid ká bh hgy

1970. március 20.

a szarvasok levetett fejdíszének begyűjtése közben rendkívüli nagyságú és szépségű agancspárt találtak a gemenci állami erdő- és vadgazdaság területén. a páratlan 26-os águ szarvasagancs pontjainak száma - a mérések szerint 251-252 közötti „tulajdonosa, a duna menti őserdők királya, alaposan megdöbegtette a vadász szíveket az őszi szarvasbőgéskor. előfordulhat ugyan, hogy a nagy tél hatása befolyásolja majd új agancsainak fejlődését, mindenesetre rendkívüli trófeát ígér.

az agancspárt a szekszárd melletti keselyüsi vadásznázba vitték, s a vadászati világtárláson kuriózumként bemutattják./mti/

..-

bb 11. erős felindulásban leszúrta testvérét - három és fél-évi szabadságvesztés

i bc/gk zs bh -cz

1970. március 20.

erős felindulásban elkövetett emberölésért a központi kerületi bíróság három és félévi szabadságvesztésre ítélte Schmidt László budapesti 18 éves ipari tanulót, aki két és fél évvel fiatalabb öccsét szúrta le. a fiatalabb testvér jóval erősebb, ráadásul verekedő, kötekedő természetű volt, bátyját gyakran ingerelte, egy nap a család látogatóba ment, fiatalabb fiú vendéglátóknál is kötekedni kezdett bátyjával, sőt hazatérve is folytatta az ugratást. a szülők megpróbálták a kötekedést lecsillapítani, de az ekkor anyja ellen fordult, erre az apa közbelépett, dulakodáskezdődött a fiatalabb fiú és apja között. a tiltakozásból fakadó perpatvar ekkor tragikus fordulatot vett László, aki a veszekedés elején feldultan elrohant, visszatért a szobába. mikor látta apja szorongatott helyzetét, a szekrényből előkapott egy konynakést s azzal kétszer náthaszúrta testvérét. az egyik szúrás olyan súlyos sérülést okozott, hogy a halál percek alatt bekövetkezett./mti/

..-

- 10 -

MA

bb 12. honnan jön a hang? - magyar fizikus a térbeli hallás lényegéről

t tz/Lk ie bh la

1970. március 20.

régóta foglalkoztatja a kutatókat, mi a magyarázata a térbeli hallásnak, vagyis annak, hogy pusztán hallás alapján kisebb-nagyobb pontossággal képesek vagyunk megállapítani ahhozánk érkező hangok keletkezési helyét is. ezzel a kérdéssel, amelyre még ma sincs pontos válasz, magyar szakemberek is foglalkoznak, közöttük illényi andrás fizikus, az elektroakusztikai gyár osztályvezetője.

illényi a kérdést kifejezetten a fizika oldaláról igyekezett megközelíteni, vagyis azokat a fizikai folyamatokat igyekezett felderíteni, amelyeken a hang keresztül megy, amíg mint információ megérkezik a megfelelő agyközpontba vezető idegvégződéshez, mégpedig úgy, hogy egyúttal a hangforrás helyére vonatkozó közléseket is tartalmazza.

így állapította meg, hogy e folyamat közben a hang tulajdonképpen két transzformáción, átalakuláson megy át. az első akkor következik be, amikor a hang megérkezik az emberi testhez, pontosabban a fejhez. fejünk ugyanis körülbelül olyan módon, mint a folyadékáramlásba helyezett tartály - például a folyóba épített pillér - megzavarja az ugynevezett „hangteret”, így tehát az oda érkező hangok jellemzői megváltoznak, a másik átalakulást a tér két különböző pontján „működ”, két fülünk összegező hatása eredményezi. így aztán a kettős átalakulás révén éppen úgy az eredeti hang pontos jellemzőire - erősségére, magasságára, a hangforrás távolságára és irányára - vonatkozó információk jutnak el az agynoz, mint ahogy a fényképezőgép lencsrendszerrel is előbb felbontja, majd újból összerakja az előtte álló képet.

annak a bonyolult biofizikai folyamatnak a kutatása azonban, amely ezt követően az idegsejtekben játszódik le és a beérkező információk alapján elvezet a hangforrás helyére vonatkozó következtetéshez, feltehetőleg még igen hosszú ideig foglalkoztatja majd a tudomány embereit.

ezek a kutatások egyébként távolból sem öncélúak, hiszen várható megállapításai kétségtelenül serkentően és útmutatóként hatnak majd a térhatású hangközvetítés ipari megvalósítására is./mti/

..-

- 11 -

MA

bb. 13. tizenöt éves lakásépítési program a mecseki ércbányászati vállalatnál - 4 000 lakás kerül tető alá

vid ká/il hgy

1970. március 20.

a mecseki ércbányászati vállalatnál sokoldalúan gondoskodnak a gazdasági és társadalmi vezetők arról, hogy az emberek jól érezzék magukat, s megfelelő törzsgárda alakuljon ki. az ércbányászok az egyik legfiatalabb iparág művelői: mindössze másfél évtizede fejtik a mecsek gyomrából az uránércet, a dolgozók többsége más, távolabbi tájakról költözött ide. telepítésük érdekében nagy anyagi áldozatot vállalt az állam és a bánya. ezt szolgáltá mindenekelőtt az a tizenöt éves lakásépítési program, amely most érkezett befejező szakaszához és amely az ötvenes évek közepétől 1971-ig csaknem négyezer lakás felépítését írja elő. az új otthonok többsége pécs legszébb negyedeiben épült fel. az állami költségvetésből tervezett lakásépítési program maradéktalan teljesítéséhez 70 millió forinttal járul az ércbányászati vállalat saját vállalatfejlesztési alapjából.

ez évben kezdik meg az első vállalati támogatással épülő, 44 lakásból álló társasház sor kivitelezését pécs közalépen. szentlőrincen. a község közművesítéséhez is 700 000 forinttal járul hozzá az ércbánya vállalatfejlesztési alapjából.

javitják a bányászok munkakörülményeit is. a 4-es üzemenél az idén elkészül a szép fürdő-öltöző, egyidejűleg megkezdik a bányakonyha és az étterem építését. az ország különböző részein dolgozó furóbrigádok számára kényelmesen berendezett lakókocsit vásárolnak. szolgáltató üzemen és a faterlepen gépekkel könnyítik a nehéz fizikai munkát. szépülnek, bővülnek a vállalat üdülői.

a törődés legújabb formája: a szakszervezeti bizottság százezer forintot szavazott meg a nagycsaládosok egyszeri segélyezésére. a gyermeküket főiskolán, egyetemen taníttató alacsony keresetű munkásszülők szociális segélyezésére külön alapot hoztak létre. a kisjövedelmű nyugdíjasok anyagi támogatására ötvenezer forintot szánnak. /mti/

-. -

- 12 -

Tb 910

bb. 14. az idén több mint egy millió pecsenyekacsát szállítanak feldolgozásra a győr megyei közös gazdaságok

vid ká/il hgy

1970. március 20.

valóságos „kacsadömpingre”, számíthat a baromfiipari országos vállalat győri gyáregysége az idén. a győr megyei közös gazdaságok ugyanis a tavalyi 600 ezer helyett az idén 1 millió 50 ezer pecsenye kacsát kívánnak értékesíteni.

feltendült a pecsenye liba tenyésztése is: a termelőszövetkezetek 100 ezer pecsenye liba értékesítésére kötöttek szerződést a vállalattal. /mti/

-. -

bb. 15. jubileumi idegenforgalmi program pannonhalmán

vid ká/il hgy

1970. március 20.

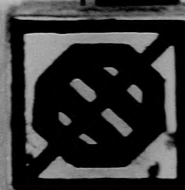
több mint hatvanezer látogató kereste fel az elmúlt évben nyugat-dunántul egyik idegenforgalmi látványosságát a pannonhalmai monostort. a különböző rendezvények iránt minden esetben nagy érdeklődés nyilvánult meg, s ez adta az ötletet az idegenforgalmi hivatal helyi kirendeltségének, hogy az idei jubileumi évben első ízben önálló programot állítson össze.

/folyt. köv./

- 13 -

8. 20.

Tb 910

bb. 15./ jubileumi ... folyt./ il

a nyolc hónapon át tartó, az első ízben április 5-én, majd minden hónap első szombatján megrendezendő hangversenyek a bazilikában és a barokk kápolnában igazi művészi élményt ígérnek a zene kedvelőinek. az orgonahangversenyeket cziglényi lászló, trajtler gábor, peskó györgy, dr. szigeti kilián orgonaművészek tartják és sor kerül a musica antiqua, valamint a palestrina kamarazenekar, illetve kamarakórus vendégszerelésére is. a gazdag programból kiemelkedik az alkotmány napján, augusztus 20-án megrendezendő ünnepi hangverseny, amelyen pécsi sebestyén orgonaművész a zeneművészeti főiskola tanára működik közre.

augusztus 20-án a főkönyvtárban kiállítják a 11., 12. századbéli okiratokat, miseruhákat, ötvösművészeti remekeket és egyéb kegytárgyakat, amelyeket négy napon át tekinthetnek meg a látogatók.

ezt követően augusztus 25-én újabb kiállítás nyílik a főkönyvtárban, amely október 15-ig lesz nyitva. a kiállítás „a mi földünk”, címmel a földrajzi világnép fejlődését mutatja be az ókortól napjainkig. az érdekesnek ígérkező kiállítást a pannonalmaim főkönyvtár, az országos széchényi könyvtár és a darmstadti martin-behaim gesellschaft rendezi. /mti/

bb. 16. negyedszázad a számok tükrében 25 év, 25 000 lakás zalában

vid ká/il hgy

1970. március 20.

a felszabadulás óta eltelt negyedszázad alatt zala megyében végbement fejlődést a számtalan ipari és mezőgazdasági üzemen kívül leginkább a lakásépítés jelzi. a statisztikai adatok szerint az eltelt 25 év alatt 25 000, tehát éves átlagban 1 000 lakás, illetve családi ház épült zala megyében. ennek mintegy fele a megye 2 városában, zalaegerszegen és nagykanizsán. a két városban új városrészek, lakótelepek nőttek ki a földből. szembevetve a falvak fejlődése is: az új utcák egész sorát nyitották. a zalai városokban és községekben épült új lakások illetve családi házak zöme 2 szobás, kisebb része háromszobás és csak elenyészően kis számban épült egyszobás lakóház. sokat fejlődött az építéskultúra is. a falusi lakóházakban is van már fürdőszoba, vagy legalább mosdófülke. a közkereseti családi házat építő falusi gazdák nagyobb része, ahol még nincs vízszolgáltatás házi vízművekkel oldotta meg a lakóháza vízellátását. /mti/

- 5 -

- 14 -

Tb 910

bb. 17. megkezdődött a xi. munkavédelmi és munkaegészségügyi filmbemutató

t rz/ok-ju ie os

1970. március 20.

pénteken reggel a kvdsz-jókai utcai székházában megkezdődött a szot-munkavédelmi osztálya, a munkavédelmi filmbizottság és az egészségügyi felvilágosító központ munkavédelmi és munkaegészségügyi filmbemutatója, az ideig, immár 11. bemutatóján az 1969-ben készült 22 munkavédelmi és munkaegészségügyi filmet vetítik le a meghívott szakemberek előtt. a most bemutatottakkal együtt már 270 film áll rendelkezésre a dolgozók munkavédelmi, munkaegészségügyi oktatásához, neveléséhez.

az öt keskeny, 11 színes és 6 fekete-fehér normál filmet 11 tagú zsüri bírálja felül. /mti/

bb. 18. pedagógiai tanácskozás kezdődött a vi. kerületben

lt vt/gg-ju bs

1970. március 20.

a pedagógusok szakszervezetének vi. kerületi bizottsága és a kerületi tanács végrehajtó bizottsága tanácskozássra hívta össze a kerület oktatásügyi dolgozóit. a kétnapos pedagógiai tanácskozást, - amelyen több mint 700-an vesznek részt - pénteken reggel nyitották meg ünnepélyesen a zeneakadémia nagyszalontéjében. a plenáris ülésen dr. fekete józsef, a művelődésügyi minisztérium közoktatási főosztályának vezetője tartott nagy érdeklődéssel kísért előadást „iskolarendszerünk helyzete”, címmel. a résztvevők ezután szekcióüléseken vitatták meg az előhangzottakat. szombaton, a tanácskozás második napján került sor dr. szarka józsefnek, az országos pedagógiai intézet főigazgatójának előadására, amelyben a neveléstudomány fejlődésével foglalkozik. /mti/

9.10/ju

-15-

Tb 935

bb. 19. tudományos ülészek a lenin centenárium alkalmából
t hi/gk/il bs 1970. március 20.

az mszmp budapesti bizottságának marxizmus-leninizmus esti egyeteme kétnapos tudományos ülészekon emlékezik meg lenin születésének 100. évfordulójáról. a megnyitó ülést pénteken tartották a budapesti pártbizottság székházában, ahol katona imre, az mszmp központi bizottságának tagja, a budapesti pártbizottság titkára mondott beszédet.

ezekben a napokban szerte a világon az ujkori történelem legkiemelkedőbb egyéniségéről, leninről emlékeznek - mondták. - feldolgozzák és széles körben tanulmányozzák örökségét, vizsgálják tanításainak időszerűségét. az 55 kötetet kitevő, hozzávetőleg 9 000 lenini dokumentum a kommunizmus eszméinek kimeríthetetlen kincsestára. lenin mint a szocialista társadalom szervezője, teoretikusa, az elnyomott tömegek érdekeinek következetes képviselője került be a történelembe. neve összefonódott a nemzetközi proletariátus küzdelmével, az elnyomott népek harcával, a kizsákmányolás felszámolásával. új típusú politikus volt. mindig a néphez szólt, szervezte és mozgósította a tömegeket a társadalom forradalmi átalakítására. összekapcsolta az elméleti tevékenységet a napi gyakorlattal, tudományos szintre emelte a társadalom politikai vezetését. a tömegek politikai gyakorlatából olyan következtetéseket vont le, amelyek túlnőttek oroszország határain s korunkban is biztos útmutatást jelentenek a nemzetközi munkásmozgalom számára.

ezután több tudományos előadás hangzott el, lenin politikai, filozófiai és ideológiai munkásságáról. /mti/

9.50/il

bb. 20. varga istván professzor kapta az idei árkövy józsef emlékérmét

ms/il bs 1970. március 20.

a semmelweis orvostudományi egyetem tanácsa az idén az árkövy józsef emlékérmét és jutalmat dr. varga istván nyugalmazott egyetemi tanárnak ítélte oda. az emlékérmét az egyetem és a magyar fogorvosok egyesülete együttes tudományos ülésén pénteken adták át. ez alkalommal dr. varga istván a szakásoknak megfelelően megtartotta árkövy józsef emlékelőadását, amelyben kiemelte, hogy bár a fogorvosképzés szétvált az általános orvosképzéstől, a fogászat az egyemes orvostudomány részévé vált. a tetszéssel fogadott előadás után az elnöklő dr. berényi béla professzor a fogorvostudományi kar dékánja átnyújtotta varga professzornak az emlékérmét. /mti/

Tó 1107

- 16 -

bb. 21. andré bettencourt látogatása az építésügyi és városfejlesztési minisztériumban

t sb/gk/il bs 1970. március 20.

a hazánkban tartózkodó andré bettencourt francia terv- és telepítésügyi miniszter péntek délelőtt az építésügyi és városfejlesztési minisztériumva látogatott társaságában volt raymond gastarbide, a budapesti francia nagykövetség is.

a magasrangú vendégeket bendor józsef építésügyi és városfejlesztési miniszter fogadta. a francia minisztert szilágyi lajos miniszterhelyettes tájékoztatta amost elkészült legnagyobb hazai regionális tervezési munkáról, az ország településhálózat-fejlesztési kerettervéről. a tájékoztató szerint az ország csaknem 80 városának és több mint háromezer községének jövőjét a helyi lehetőségeknek és az országos érdekeknek megfelelően összehangolt fejlesztését határozza meg ez a keretterv. /mti/

bb. 22. lotto

mm-ju bs

1970. március 20.

a sportfogyadási és lottóigazgatóság tájékoztatása szerint kedden a központi általános iskola tornatermében megtartott lottósorsoláson a 12. játékhétére a következő nyerőszámokat húzták ki:

21, 24, 42, 57, 66

/mti/

bb. 24. napirenden a termelészövetkezeti borászat fellendítése

t jg/lk-ju ie bs

1970. március 20.

a magyar élelmiszeripari tudományos egyesület boripari szakosztálya pénteken a technika házában tartotta jubileumi ülését. dr. tompa béla, a nemzeti osztályvezetője tartott előadást a nagyzemeli borászat fejlődéséről.

a magyar állami pincegazdaság 1949-ben mindössze 750 000, az elmúlt évben pedig 2 millió 600 ezer hektoliter bort vett át husz év alatt 250 000 hektóról 1 millió hektoliterre nőtt a palackozott borok mennyisége.

a hazai állami gazdaságok 43 000 holdon termelnek szőlőt és 1 millió mázsa termés feldolgozására rendelkeztek be a következő évek feladata, hogy a termelészövetkezeti borászatot is fellendítsék ehhez azonban az is szükséges, hogy megerősödjének a termelési kapcsolatok; például a tsz-ek és az állami gazdaságok, illetve a tsz-ek és a magyar állami pincegazdaság olyan közös vállalatokat hozzanak létre, amelyek elég tőkeerősök ahhoz, hogy nagyobb összegeket fordítsanak a feldolgozó létesítmények építésére. /mti/

66. 23. tudnivalók a tiszti továbbszolgálat bevezetéséről - Kaszás Ferenc honvédelmi miniszterhelyettes nyilatkozata

1 vt/gg/11 cz

1970. március 20.

mint ismeretes, az elnöki tanács legutóbbi ülésén módosította a honvédelemről szóló, 1960. évi törvény egyes rendelkezéseit, az 1970. évi 3-as számú törvényerejű rendelet értelmében tartalékos tisztek is vállalhatnak továbbszolgálatot. Kaszás Ferenc vezérőrnagy, honvédelmi miniszterhelyettes a tiszti továbbszolgálat bevezetésének indokáról, céljáról és a rendszer tényegéről a következőképpen nyilatkozta: a tiszti munkatársaknak.

- a magyar néphadseregben - a hivatásos katonai szolgálattal együtt - mintegy két évtizedes hagyománya van az önkéntes vállalás alapuló tiszthelyettesi továbbszolgálatnak, az e téren szerzett pozitív tapasztalatok alapján, valamint megnövekedett honvédelmi, kiképzési és egyéb feladataink eredményesebb végrehajtása érdekében kezdeményezte a honvédelmi miniszter, hogy - honvédeken, tiszteseken és tiszthelyetteseken kívül - tartalékos tisztek is vállalhassanak továbbszolgálatot.

- a tiszti továbbszolgálat bevezetésének indokai: a kiképzési feladatok maradéktalan teljesítése, a harcászati magas fokon tartása, a korszerű fegyverzet és technikai eszközök kezelése, műemeltetése elengedhetetlenül megköveteli, hogy a néphadsereg csapatainál, ezen belül is elsősorban az alacsonyabb beosztásokban rendszeresen fiatal, a tiszti ténylegességét jól bíró tisztek teljesítsenek szolgálatot, ennek érdekében biztosítani kell, hogy ezekben a beosztásokban a hivatásosok mellett - meghatározott arányban - továbbszolgáló tisztek is legyenek, akik a váltott idő elteltével leszerelnek és visszatérnek a polgári életbe, a hivatásos tisztek döntő többségének ezzel lehetősége nyílik, hogy a megfelelő tapasztalat és a vezetőkészség megszerzése után - az alacsonyabb beosztásokból fokozatosan előrelépjenek a magasabb kézettséget és felkészültséget igénylő beosztásokba.

- indokolja a tiszti továbbszolgálat bevezetését az is, hogy az alacsonyabb tiszti beosztások egy része nem igényel olyan magas katonai tiszti végzettséget, a tiszthelyettesek csak alacsonyabb hivatásos tisztek - célszerűen egy-egy, alacsonyabb magasabb beosztásba és rendfokozatba jutása miatt - és szükségessége.

/folyt.köv./
12.23/11

Tó 1345

66. 23./ tudnivalók ... 1. folyt./ 11

a tiszti továbbszolgálat tehát a hivatásos állomány utánpótlási rendszere mellett - olyan új és egyben gazdaságosabb utánpótlási forrás, amely a néphadsereg mindankori igényeinek megfelelően elsősorban az alacsonyabb tiszti beosztások egy részének beöltetését biztosítja, továbbszolgáló tisztekkel.

- a néphadseregünk előtt álló kiképzési és művelési feladatok megkövetelik, hogy a tiszti továbbszolgáló állományba önkéntes jelentkezés alapján azok a tartalékos tisztek kerüljenek, akiknek magatartása erkölcsi-politikai szempontból kifogástalan, akik feddhetetlen elméletiek, s egészségileg is alkalmasak a katonai szolgálatra, általában 30 évesnél nem idősebbek, illetve 50 évnél nem régebben kiképzettek. elképzeléseink szerint a tiszti továbbszolgálatot elsősorban a kétéves tartalékos tiszti kiképzésben részesülők közül biztosítjuk, egyes kivételes esetekben azonban lehetővé tesszük, hogy 30 évnél idősebb, régebben kiképzett tartalékos tisztek is vállalhassanak továbbszolgálatot, az erre jelentkezők kérelmeiket a lakóhelyük szerint illetékes kiegészítő parancsnokság, illetőleg a tartalékos tiszti kiképzésben részesülő növendékek és tanfolyamhallgatók az állományilag illetékes parancsnokságok útján terjeszthetik elő a honvédelmi minisztérium személyügyi főcsoportfőnökségéhez.

- a továbbszolgáló tisztek jogai és kötelezettségei alapvetően megegyeznek a hivatásos állományba tartozókéval, ezért a miniszteri rendelkezés értelmében részükre az illetmény, a rendfokozati előlépés, a fizetett szabadság, valamint a honvédségi egészségügyi ellátás és üdültetés a hivatásosokra megállapított mérték és rend szerint jár, ugyanakkor - tekintettel a szolgálat jellegére - lehetővé tesszük számukra, hogy elsősorban lakóhelyükön annak közelében, vagy az általuk megjelölt helységeken vállaljanak szolgálatot, azok a továbbszolgáló tisztek, akik polgári szakképzettségüknek megfelelő, hogy azzal rokon szakmai beosztásban teljesítsenek szolgálatot, a néphadseregben eltöltött többéves szolgálat után - az élettapasztalatokon túlmenően - olyan ismereteket szerezhethetnek, amelyeket a polgári életben is kellően hasznosíthatnak, ezen kívül lehetőségeket nyújtunk arra, hogy szolgálatuk alatt - meghatározott idő eltelté után - a polgári tanintézetek levelező tagozatán tanulhassanak.

/folyt.köv./
12.27/11

- 19 -

Tó 1530

bb. 23./ tudnivalók ... 2. folyt./ 11

a polgári életbe való zökkenőmentesebb beilleszkedésüket segíti az a rendelkezés is, amely részükre, a szolgálati évektől függően - meghatározott mértékű jutalom kifizetését biztosítja, a tevékenységük továbbfejlesztésére, ha igényt tart rá, az illetékes kiegészítő parancsnokság - a helyi államigazgatási és társadalmi szervekkel együttműködve - segítséget nyújt a polgári életben történő újbóli elhelyezkedéshez.

a tiszti továbbszolgálatban eltöltött idő - az erre vonatkozó jogszabály szerint - munkaviszonyban töltött időnek számít.

- szeretném hangsúlyozni: a néphadsereg vezetése a tiszti továbbszolgálati rendszeri olyan állandó jellegű intézkedésnek tekinti, amelynek bevezetése, eredményes alkalmazása jelentősen hozzájárul feladataink sikeres végrehajtásához. megragadom az alkalmat, hogy ezúttal is kifejezzem elismerésünket és megbecsülésünket a magyar néphadsereg valamenyi tartalékos tisztjének azért az áldozatos tevékenységért, amit honvédelmi kötelezettségük teljesítése során eddig is végeztek. meggyőződésem, hogy közülük számosan vállaltak tartósabb ideig szolgálatot a néphadsereg kötelékében és velünk, hivatásos katonákkal együtt tevékenykednek hazánk védelmi képességének további erősítéséért - fejeztem be a nyilatkozatát kaszás ferenc, miniszterhelyettes./mt1/

bb. 28. megalakult a mtesz nógrád megyei szervezete

vid./ká/11 cz

1970. március 20.

salgótarjánban megalakult a műszaki és természettudományi egyesültek szövetségének nógrád megyei szervezete. a pénteki alakuló küldött-értekezleten dr. valkó endre, a mtesz főtitkára tájékoztatót a szövetség feladatairól, majd szóó béla a megyei pártbizottság titkára tartott előadást nógrád megye időszerű gazdasági feladatairól. az alakuló ülésen megválasztották a szervezet választmányát és elnökségét.

nógrád megyében eddig hét tudományos egyesületi helyi szervezete működött. az mtesz megyei szervezete megalakulásától újabb tudományos egyesületek megalakulását, és az elméleti, tudományos kutatómunka további fellendülését várják./mt1/

12.33/11

- 20 -

Tó 1326

bb 25. március végéig ,, birják ,, a belvizet a vetések

i jf/tr-ju ie bs

1970. március 20.

Jelenleg 50.000 hektáros vetés áll belviz alatt. a várható károkról az mti munkatársak a múlt héten elmondották: a hosszú tél emiatt is legyengítette a növényeket, ezért a vetésállomány sűrűsége már előre nem lesz kitűnő. a belviz elleni védekezés most kritikus szakaszba érkezett. ha a hónap végéig nem sikerül elszívattyni a télgyülemlett hőt a termőterületekről - akkor egyes helyeken a növények teljes kipusztulással is számolni kell. ebben az esetben csak a másodvetés segíthet.

az őszi buza gyakorlatilag 25-30 napot bír el a vízréteg alatt, amennyiben a hőmérséklet tartósan nem emelkedik öt celsius fok fölé. ha a víz 10-12 fokra felmelegszik, akkor a növény már kevésbé tűri el az oxigénhiányt és csak 15-20 napot veszel át. a lucerna még kevésbé bírja a ,, levegőtleniséget,, és a víz különféle biológiai hatásait. alacsony levegő- és vízhőmérsékletnél 2 hélig állja a belviz ,, ostromát,, de ha kedvezőtlenül alakul a helyzet, a növényállomány egy hét alatt kipusztul.

az elöntött területeken a belviz várhatóan sok kárt tesz majd az őszi vetésekben és a pillangós növényekben. a megirtult növényállomány túl sokan fontos növényfajta, a tavaszi fejtrágyázására és a székénél is szakszerű növényvédelemre lesz majd szükség. /mt1/

bb 27. huszonkettő millió méter textilgyártás - 40 országba szállásához igazodik a 70 éves textilgyártás

vid-kz/mné-ju bs

1970. március 20.

fennállásának 70. évfordulóját ünnepelték pénteken a pécsi textilgyár. a jubileumi ünnepség alkalmából, a gyár részvevői nagy józsefné kormánykari miniszter is, boncz istván, a gyár igazgatója tájékoztatta a sajtó képviselőit az üzem munkájáról. mint látható az alábbi táblázatból, évente 10 variációban 22 millió méter pamutszövetet gyártanak. közülük 60 százalékát 5 világrész, 40 országába exportálják. / folyt. köv. /

12.40/ju

-21-

Tó 1326

bb 27. / huszonkettő millió ... 1. folyt./-ju

a különböző országok megrendelőinek gyakran nagyon is el-
térő ízléséhez rendkívül rugalmas gyártmányfejlesztéssel
alkalmazkodik. egyedi kéréseknek is eleget tesznek. így
például franciákba, amerikaiába és hollandiába kötött
minták felhasználásával készült textiliákat szállítanak.
a választékot évente 500 új minta bevezetésével bővítik.

a régi gyár az utóbbi években valósággal megfiatalodott.
együttesen csaknem 120 millió forintos költséggel megvaló-
suló rekonstrukciója során már felújították a fondát, eb-
ben az évben pedig befejezik a kivésztő és az előkészítő
üzem korszerűsítését is. e nagyszabású rekonstrukcióval ará-
nyosan emelkedik a termelékenység. tavaly például 4,3
százalékkal volt magasabb, mint a megelőző évben. a rekonst-
rukció ugyanakkor lehetőséget ad a termékek további korszerű-
sítésére is. ennek kihasználásával a negyedik ötéves terv vé-
gén már a jelenlegi 5 százalék helyett, 10 százalék mű-
anyagtartalmu anyagokat gyártnak, amelyek így az eddiginél
formátartóbbak lesznek és kevésbé gyűrődnek. /mtl/

bb 26. háztáji baromfitenyésztők jubileumi versenye - egyet-
len portáról ezernyolcszáz kiló baromfi

vid-ju ká bs

1970. március 20.

a háztáji baromfitenyésztők tanácskoztak pénteken
mezőkovácsházán. ez alkalommal értékelték a háziasszonyok
jubileumi versenyt, amelynek keretében a mezőkovácsházi
járásban több mint másfél millió kiló baromfit értékesítettek
szerződéses uton. a pénteki tanácskozáson kiosztották
a díjakat és a pénzjutalmakat. a jubileumi verseny győztese
szijártó Istvánné Battyányi háziasszony, aki egymaga ezer-
nyolcszáz kiló élőbaromfit adott közfogyasztásná. a tanács-
kozás részvevői elhatározták: a baromfitenyésztési versenyt
folytatják. /mtl/

12.43/ju

-22-

Tó 134

bb 29. időjárásjelentés

gk-ju -cz

1970. március 20.

a meteorológiai intézet jelenti 1970. március 20-án,
pénteken 13 órakor:

mérsékltűdő szél

a nyugat felől nagy sebességgel érkező nedves, eny-
he légtömegek változékony, szeltes, enyhe, helyenként csapa-
dékos időjárást okoznak nyugat- és közép-európában. a
földközi-tengerről is enyhe levegő áramlik északkelet felé,
hatására a balkán-félszigeten és a fekete-tenger térségé-
ben felhős, csapadékos az időjárás. a skandináv-félszigeten és
észak-európában jobbra hideg az idő, sok helyen havazik.

házánkban csütörtökön északnyugaton változó felhőzet
mellett 2.-5 órán át sütött a nap, másnap erősen felhős volt
az ég. néhány helyen kisebb eső esett, Sopronban hózápor volt.
a lehullott csapadék mennyisége általában 8 milliméter alatt
maradt. a hőmérséklet napközben 5-10 fokig emelkedett. ma
hajnalra szeszélyes területi eloszlásban mínusz 3-plusz 3 fo-
kig hűlt le a levegő. délelőtt változóan felhős idő volt,
egy-két helyről kisebb esőt, havazást jelentettek. a hőmér-
séklet 11 órára 4-8 fokig emelkedett.

budapesten csütörtökön a hőmérséklet napi középértéke
6.7 fok volt, 0.3 fokkal magasabb, mint a soróvi átlag.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 6 fok, a tempera-
turaintre átszámított légnyomás 76. millibar, március 20-án
emelkedik.

várható időjárás szombat estig: felhős felvonulások,
szóróvályos futó esővel, az egy-két helyen még hózáporral. az
éjnek, helyenként erős északi, északnyugati szél fokozatosan
mérsékltűdik és szombaton délnyugatra fordul. várható leg-
alacsonyabb éjszakai hőmérséklet szombat éjszaka 3 fok között,
legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton 10 fok körül.

a duna vízállása budapestnél 200 centiméter. /mtl/

12.45/ju

-23-

Tó 134

bb 30. a körös vidék új terméke: „sárréti tej”,

vid-ju ká -cz

1970. március 20.

a sárréti termelőszövetkezetek tejteldolgozó közös vállalatkozásának központjában, szeghalmon pénteken helyezték üzembe a svájci gyártmányú tejpalackozó berendezést. a sárrét 15 termelőszövetkezetéből és a háztáji portákról beszálított friss tejet negyed-, fél- és egyliteres eldobható polietilén tasakokba töltik. az első napon a „sárréti tej”, -ből több ezer palackkal szállították a szeghalmi, füzesgyarmati és más környékbeli boltokba. a hét végén eljut a „sárréti tej”, békéscsaba boltjaiba is.

egyidejűleg megkezdtek a közös vállalatkozás tíz millió forintos rekonstrukcióját. a jelenlegi 7 000 liter helyett az év végére husz ezer liter tejből készül szeghalmon a „sárréti tej”, a tehénturó, sajt, vaj, tejszín és egyéb tejtermék. /mti/

..-

bb 32. nádudvari tsz szakemberek utaztak az nkg-ba

vid-ju ká -cz

1970. március 20.

pénteken a német demokratikus köztársaságba utaztak az ország legnagyobb közös gazdasága, a nádudvari vörös csillag termelőszövetkezet gépész és agronómiai szakemberei. egy hetes látogatásuk során a német mezőgazdasági nagyüzemekben a burgonyatárolást és feldolgozást tanulmányozták. a nádudvari vörös csillag tsz ugyanis nálunk egyik legnagyobb burgonya termelő gazdasága. az évben 1200 holdon termelik az értékes növényt. /mti/

..-

12.52/ju

-24-

Tb 1345

bb 31. tavaszodik a szegedi „hal-országban”, - megkezdtek a pontyok kihelyezését

vid-ju ká -cz

1970. március 20.

a szegedi állami gazdaság fehértói kerületében három hetes késéssel megkezdtek az első tavaszi munkát, a pontyok kihelyezését a teletelt medencékből a nagyvizekre. az elkövetkező hetekben 3400 mázsa halat költöztetnek át a zsúrtól téli szálláshelyről a 2300 holdas tórendszerbe. minden tóba amurt, fehér busát és pettyes busát is tesznek. a gazdaság tavaiiban az idén már 500.000 növényevő hal fogyasztja a káros vízi növényeket.

a fehértói halnak jó piaca van külföldön is. ez évben már 800 mázsát küldtek romániába és olaszországba. /mti/

..-

bb 36. közlekedési balesetek

i zsu/lk-ju zs -cz

1970. március 20.

budapesten a xv. kerületben a mezőhegyesi úton sárfi józsef 19 éves segésmunkás ittasan, körültekintés nélkül lépett az uttestre és egy 70-es autóbusz halálra gázolta.

sajószöged községben tóth józsef 40 éves gépész. sajtórsi lakos a megengedettnél nagyobb sebességgel, figyelmen kívül hagyta a motorkefépárját, egy utasúti fának ütközött, felborult és a helyszínen meghalt, utasát 28 éves feleségét súlyos sérüléssel szállították kórházba a mentők.

deszékenben néz imre 26 éves villanyszerelő motorkefépárjával szabálytalanul előzött és összeütközött egy szabályosan haladó teherautóval. a motorkefépáros a helyszínen meghalt. /mti/

..-

13.00/ju

-25-

Tb 1345

bb. 35. emberölés

1 zsu/lk/il cz

197. március 20.

a nógrád megyei rendőrfőkapitányság emberölés büntette miatt eljárást indított radics géza 28 éves segédmunkás ellen. radics csütörtökön este a mátraszélei szövetkezeti italbolt előtt verekedés közben zsebkésével mellbeszurta csikós lajos 30 éves bányász. áldozata a helyszínen meghalt. a szurkálót a rendőrség előzetes letartóztatásba helyezte, és ügyében a vizsgálatot megindította./mti/

bb. 34. halálra gázolta a gyorsvonat

1 zsu/lk/zs/il cz

1970. március 20.

a ceglédi vasútállomás területén tiltott helyen, a sínek között tolt a kerékpárját, kovács lászló 39 éves lakatos, ceglédi lakos és az áthaladó gyorsvonat halálra gázolta./mti/

bb. 33. a második világháború és magyarország felszabadítása - új kiállítás a hadtörténeti múzeumban

t vt/gk/zs/il cz

1970. március 20.

a felszabadulás negyedszázados jubileumát köszöntő kiállítás nyílt pénteken az országos hadtörténeti múzeumban „a második világháború és magyarország felszabadítása címmel... az ünnepélyes megnyitón részt vett kovács páل vezérőrnagy, honvédelmi miniszterhelyettes a magyar néphadsereg politikai főcsoportfőnöke, kárpáti ferenc vezérőrnagy, az mszemp néphadseregi bizottságának első titkára. ott voltak p.m. petrenko altábornaggyal az élen a szovjet hadsereg ideiglenesen hazánkban állomásozó csapatai parancsnokságának magas rangú képviselői.

szücs ferenc vezérőrnagy, a magyar néphadsereg vezérkari főnökének helyettese megnyitó beszédében egyebek közt rámutatott, hogy a hazánk felszabadításáért vívott harcok mérhetetlen áldozatokot követeltek a szovjet katonáktól és a velük együtt harcoló fegyverbarátoktól: a román, a bolgár, a jugoszláv hadsereg fiaitól, valamint a magyar ellenállási és partizánmozgalom résztvevőitől.
/folyt.köv./

- 26 -

Tó 1345

bb. 33./ a második .. folyt./il

a szovjet hadseregnek a háboruban aratott győzelme nemzeti és egyben társadalmi felszabadulást jelentett a magyar népnek.

a hadtörténeti múzeum új, állandó jellegű kiállításának gazdag, változatos anyagát négy teremben helyezték el. a tárlat visszatérítést ad a második világháború előzményeiről, több száz fénykép, korabeli dokumentum bemutatásával szemlélteti, hogyan szabadította fel a szovjet hadsereg európa népeit - köztük a magyar népet - a fasizmus igája alól.

Láthatók a kiállításon a háború éveiben használt különböző harci repülőgépek és hadihajók modelljei, a különféle fegyverek és katonai egyenruhák. érdekes az a nagyméretű, kivágatható terepasztal is, amely gombnyomásra bemutatja magyarország területén lezajlott legfontosabb hadműveleteket s egyidejűleg kísérszöveg magyarázza a felszabadítás egyes mozzanatait.

a kiállítás - hétfő kivételével - naponta 9-től 17 óráig tekinthető meg az 1. kerület, tóth árpád sétány 40. szám alatt.
/mti/

..

bb. 38. szurkálót tartóztatott le a rendőrség

1 zsu/lk/zs/il cz

1970. március 20.

békés közsgben az eszpresszó előtt mohácsi jános 40 éves büntetett előéletű segédmunkás minden előzmény és indok nélkül megtámadta schéffert mihály 45 éves tsz-tagot és zsebkésével mellbeszurta, a szerencsétlen embert életveszélyes állapotban szállították kórházba ámentők. mohácsi a schéffert segítségére siető kovács lászló 45 éves tsz-tagot is megtámadta, de kovács-nak - miközben könnyebben megsérült - sikerült mekít a vadult embert megfékeznie. a rendőrség mohácsi jánost előzetes letartóztatásba helyezte és megindította az eljárást ellene./mti/

..

bb. 39. a moszkvai tanács egészségügyi delegációja budapesten

ni/gas/il cz

1970. március 20.

a fővárosi tanács meghívására pénteken budapestre érkezett a moszkvai városi tanács egészségügyi szakemberekből álló küldöttsége. a vendégek budapest közegészségügyi helyzetét tanulmányozzák, s meglátogatnak több intézményt./mti/

..

- 27 -

Tó 1345

bb. 37. növényvédelem - szerződéssel, társulással a mém és a tot tájékoztatója

i jf/gg/ie/il cz

1970. március 20.

a mezőgazdasági és élelmezésügyi minisztérium és a termelőszövetkezetek országos tanácsa tájékoztatót adott ki a növényvédőszer felhasználásának újabb szabályairól. egy korábbi rendelet szerint ugyanis 1970. március 1-től „erős mérgező” - jelzésű növényvédőszerrel növényvédelmi szaktechnikus, vagy szakmérnök irányításával vegyszeres gyomirtószerrel és „mérgező” - jelzésű növényvédőszerrel pedig növényvédőszer szakmunkás, vagy betanított munkás közreműködésével lehet csak felhasználni.

az üzemek növényvédelmi szakember-ellátása azonban még nem kielégítő. a rendeletben előírt határidőre a 2750 termelőüzemben csak 2200 irányító munkakört ellátó szakember volt és szakmunkás sincs elég. ezért a mém és a tot most lehetővé tette, hogy a növényvédelmi szakmérnökök és szaktechnikusok szerződéses alapon a saját üzemükön kívül máshol is elvállalhassák az „erős mérgező” - jelzésű növényvédőszer felhasználásának irányítását. ezt a jogot azok a levelező tagozaton tanuló leendő szakmérnökök is gyakorolhatják, akik növényvédőszer ismeretből és munkavédelemből már sikeresen vizsgáztak. azok az üzemi szakemberek, akik tizhónapos oktatásban vettek részt, 1975. december 31-ig irányíthatják saját üzemükben az „erős mérgező” - jelzésű növényvédőszer felhasználását de addig levelező úton meg kell szerezniük a növényvédelmi szaktechnikus képesítést.

a megyei felmérések szerint jól halad a nagyüzemi növényvédő-gépek kezelőszemélyzetének képzése. ha helyenként nem lenne elegendő szak-, illetve betanított növényvédőmunkás, akkor átmeneti megoldásként tsz-közi növényvédelmi társulást lehet létrehozni.

/mti/

bb. 40. mibe került a tél? - tízmillió „esuszta el”, a síkös utakon

ö vid kz/tné/il cz

1970. március 20.

az idei rendkívüli tél szinte mindvégig a dunántúli koncentrált leghevesebb támadásait. a dunántúli megyék közti igazgatóságainak „hószámlái”, meglehetősen nyomatékosan igazolják is ezt a megállapítást.

/folyt.köv./

- 28 -

° Tó 134

bb. 40. mibe került a tél? - folytat. it

komárom megyében a tervezett 3,6 millió forint helyett 6 millió forintot, vas megyében a tervezett 1 millió forint helyett 6,5 millió forintot vett igénybe a hó elleni küzdelem, s nagyjából hasonló összegre rug a többi dunántúli megyék „hószámlája”, is. a legdrágább a hegyes-dombos baranyában volt az idei tél. ebben a megyében csupán januárban és februárban csaknem 10 millió forint „esuszta el”, a hó és a síkosság elleni küzdelemre.

fejér megye mindvégig az ország „leghavasabb”, megyéi közé tartozott. november közepétől február végéig 52 alkalommal összesen 15 millió köbméter hó hullott a megye területére. több napig tartó havazást 13 alkalommal jegyezték fel. a havazásokat rendszerint erős viharok kísérték, s a viharok nagyon gyakran „sakk-mattot”, adtak a közti igazgatóság gépeinek: szinte perceként belül új akadályokat emeltek már a letakarított utakon. ilyen körülmények között érthető, hogy a fejér megyei közti igazgatóság hőeltakarító gépeit a más években átlagosan 200 óra helyett az idei télen csaknem 1000 órát foglalkoztatták. komárom megyében a tervezett 76 000 óra helyett 130 000 órát vett igénybe az utak megtisztítása a hó akadályoktól. győr-sopron megyében összesen 4,5 millió köbméter havat kellett eltávolítani az utakról. az ideán történt meg először - többek között fejér és győr-sopron megyében - hogy a legnagyobb teljesítményű hómaró gépek is csak úgy tudtak dolgozni, ha előttük robbantással meglazították a hótorlaszokat. a nagy igénybevétel alaposan megviselte a gépeket. s ez érthető is, mivel a laboratóriumi vizsgálatok szerint az ideai hó véresebb, tehát nehezebb volt a sokévi átlagnál.

a különböző védőkezelő anyagokból is rekord mennyiséget használtak fel. baranyában csak a két legkritikusabb hónapban - januárban és februárban - több mint 15 ezer tonna salakot, homokot és sórt szórtak az utakra, hogy egyáltalán közlekedni lehessen. összehasonlításként érdemes megjegyezni, hogy 1969-ben összesen 8 700 tonna salakot, homokot és sórt használtak fel.

a tél számlája sajnós nem korlátozódik a hőeltakarítási költségekre. fejér megyében együttesen 50 kilométeres szakaszon kell majd - további sokmillió forint felhasználásával - kijavítani a felfagyott felázott utakat.

/folyt.köv./

13.20/il

- 29 -

To

bb. 40./ mibe került a, ... 2. folyt./ il

vas megyében körülbelül 6 millió forintba becsülik az utak fel-fagyása felázása következtében keletkezett károkat. zsalában ugyanilyen okból 7.2 millió forint többletkiadásra számítanak. komárom megyében az eddigi felmérések szerint a fő-utvonalakon 18 600 négyzetméternyi, a mellékutvonalakon pedig 30 900 négyzetméternyi területen ment teljesen tönkre az utburkolat. javítása a már elkészült kalkulációk szerint 11. 6 mil-lió forintba kerül. az illetékes szevek nagy erőfeszítéseket tesznek, hogy minél előbb eltűnjenek a téinek ezek az „emlé-kei,, is. a munka persze eléggé nagyarányu, s így például vas megyében ugy tervezik, hogy a számozott utakon május végére, az alsóbrendű utakon pedig június végére fejezik be a téli ron-gálódások kijavítását. veszprém megyében június 1-ig szabadszombatot sem tartanak az utépitők.

a mezőgazdaságban keletkezett károkról általában még hoz-závetőleges becslések sincsenek, noha kétségtelenül ezek lesz-nek a legtetemesebbek. Somogyban például ugy becsülik, hogy a mezőgazdasági üzemek kárait is nozzászámitva az idei tél eddigi számlája eléri a 100 millió forintot. ehhez már hozzászámítják azokat a veszteségeket is, ami a tavasz késése miatt éri a mező-gazdasági üzemeket. jelentős többletköltséget okozott a tél az erdő- és fafeldolgozó gazdaságoknak is. a fakitermelés és szál-lítás folyamatosságának biztosítása érdekében, az előző évek átlagához viszonyítva csak vas megyében egymillió forinttal többlet költhettek az erdei utak szabadon tételére. de más helyeken is csak mintegy 30 százalékkal magasabb energia-költségekkel tudták megval-sítani feladatukat. csak milliókban mérhető többletköltséget je-lentett a tél a postai távközlési üzemeknek, az áramszolgáltató vállalatoknak és a vasútnak. ahol is a nyaraló vidékek sok helyütt és nagyon gyakran lezokkolták a hűvösebb és szelesebb vezetőkeket. a vasutasok szinte mindenütt csak éjjel-nappal munkával tudták biztosítani a forgalom helyreállítását, hűvös-árságát. a fogyasztási cikkek tetemes szállítási többletköltsé-gel. a tél érkeztek rendeltetési helyükre. a somogyi áru- és vegy-áru miszer és vegyiáru nagykereskedelmi vállalat például több millió forinttal költött többlet ilyen célra. milliókat vitt el a tél egyes vállalatok nyereságvesztésére is. a tatabányai cementgyárból például decemberben és januárban nem került ki mint 13 000 tonnával kevesebb cementet tudták elszállítani. természetesen ennek ellenértéke is hiányzik a gyár számlájáról. /mti/

13.30/1L

T6

- 30 -

bb 41. megemlékezés az iskolákban a tanácsköztársaságról

k vl/lk-ju -cz

1970. március 20.

a tanácsköztársaság kikiáltásának 51. évfordu-lójáról pénteken országsszerte megemlékeztek az általános és a középiskolákban. március 21-e, szombat - az évforduló napja - tanítási szünet. /mti/

bb 42. magyarország felfedezése - könyvsorozat - gazdag program a költészet napjára - sajtótájékoztató az írószö-vetségben

t tt/gg-ju 28 -cz

1970. március 20.

reneszánsza kezdődik egy sajátosan magyar műfajnak, az irodalmi-szociográfiának a „magyarország felfedezése,, címmel meghirdetett könyvsorozattal, amelynek első kötetét sajtókonferencián mutatta be csütörtökön darvas józsef, a magyar írók szövetségének elnöke. mocsár gábor „égő arany,,-ának friss példányait kapták kezhez az újságírók, egy riportkönyvet az olajbányászatról, a bányászok életé-ről, munkájáról. elmondta darvas józsef, hogy a sorozat-nak éppen ez lesz a küldetése: bemutatni a szabadélet negyed-századában elért eredményeket az élet és az ország minden területéről, feltárni - az irodalom eszközeivel - a mai magyar valóságot. többről van tehát szó, mint az újjáélesz-tésről a két világháború között kibontakozott szociográfiai műfajnak, hiszen akkor az írók inkább csak a falvak, a vidé-ki emberek életét ábrázolták uttörő jelentőségű munkáik-ban. egyébként az akkori rendszer hamar felfigyelt az 1936-ban ugyancsak „magyarország felfedezése,, mottóval megkezdett könyvsorozati vállalkozásra, az első féja géza „viharsa-rok,, című kötetét az ügyészség elkobozta, a szerzőt perbe-fogták és elítélték. azután megjelent még erdei ferenc „futóhomok,,-ja, de később ezt a műfajt - veszélyesnek véelve - a kulturpolitika elsorvasztotta.

a felszabadulás 25. évfordulójához időzítették az új sorozat nyitányát, s a szerkesztőbizottság / jeles írók, politikusok, szociológusok testülete / a sorozatot gondozó szépirodalmi kiadóval együtt ugy tervezi, hogy évenként 3-4 kötet jelenik meg.

/ folyt. köv. /

14.07/ju

-31-

o T6 1445

bb 42. / magyarországi felfedezése... 1. folyt./-ju

körülbelül 30 szerző vállal részt a társadalomtörténetileg is, de irodalomtörténeti szempontból mindenképpen jelentős „magyarországi felfedezésé”-ben. már nyomdakész a szabócs meggyéről szóló „homokország”, végül antal tollából és moldova györgy „tisztélet komlónak”, című könyve. a további kéziratok között található erdei ferencnek szeged jelenét és az urbanizációt taglaló írása, s azután olyan témák következnek, mint a bács megyei tsz-mozgalom, csepel, pesterzsébet szociológiája, a hegyalja, a bodrogköz, a viharsarok tegnapi, jelene és holnapja, s lesznek olyan országos lélegzetű művek is, amelyek például a magyar tudomány eredményeit, ifjúságunk új arculatát, a nagyvárosi élet problémáit, a közlekedés helyzetét és nehézségeit tárják az olvasók elé. a sorozatnyitó kötet 8600 példányban készült, ám arra számítanak, hogy példányszámot majd az érdeklődéshez igazítják, hisz például minden könyvtárban helye lesz majd a „magyarországi felfedezésé”, könyveinek.

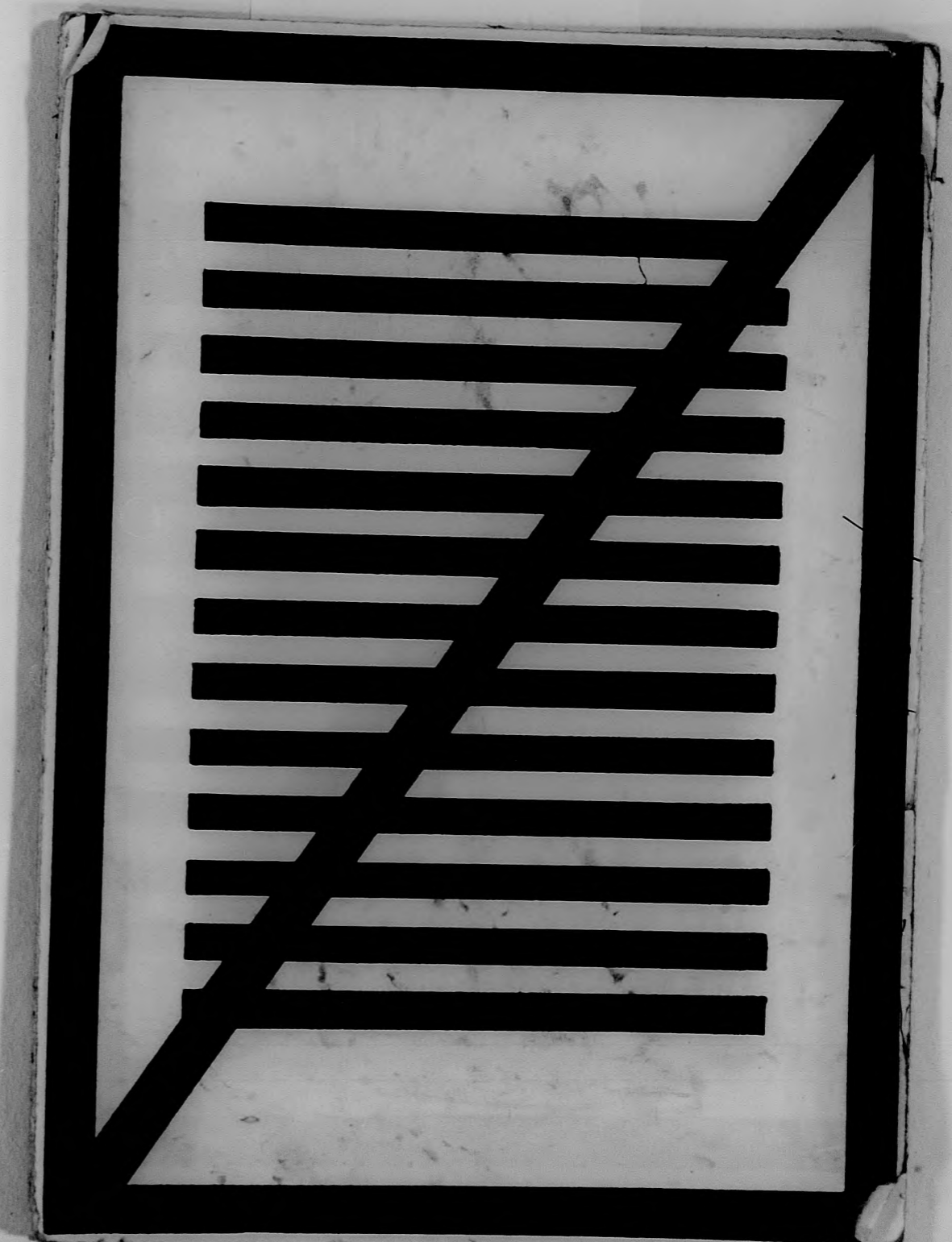
másik témája volt a sajtótájékoztatónak a költészet napjának március 11-i megünneplése. józsef attila 65. születésnapját jelzi ekkor a naptár. már elkészült az évek óta hagyományosan tavasszal megjelenő „szép versek”, antológiája, amely ezuttal az 1969-es lírai termés javát gyűjti össze: 68 költő mintegy 750 írását. a várható érdeklődés alapján - hisz a korábbi években az utolsó példányig elkapkodták e gyűjteményt - most 50.000-nál több példányban kerül forgalomba az antológia. jellemző egyébként, hogy a versbarátok sokasodó tábora csupán 1969-ben 121 lírai kötetet kapott, több mint félmillió példányban. most is egész sor újdonság között lehet majd válogatni. április 6 és 11 között a rádió folytatólagosan sugároz irodalmi műsorokat, a 6-os stúdióból józsef attila estét közvetítenek, szerepel a programban somlyó györgy, garai gábor, weöres sándor és több fiatal költő bemutatkozása is. a televízió ugyancsak több lírai műsort készít a költészet hagyományos seregszemléjéhez. /mtl/

13.18/ju

Tb 1645

-32-

H.
33kaya

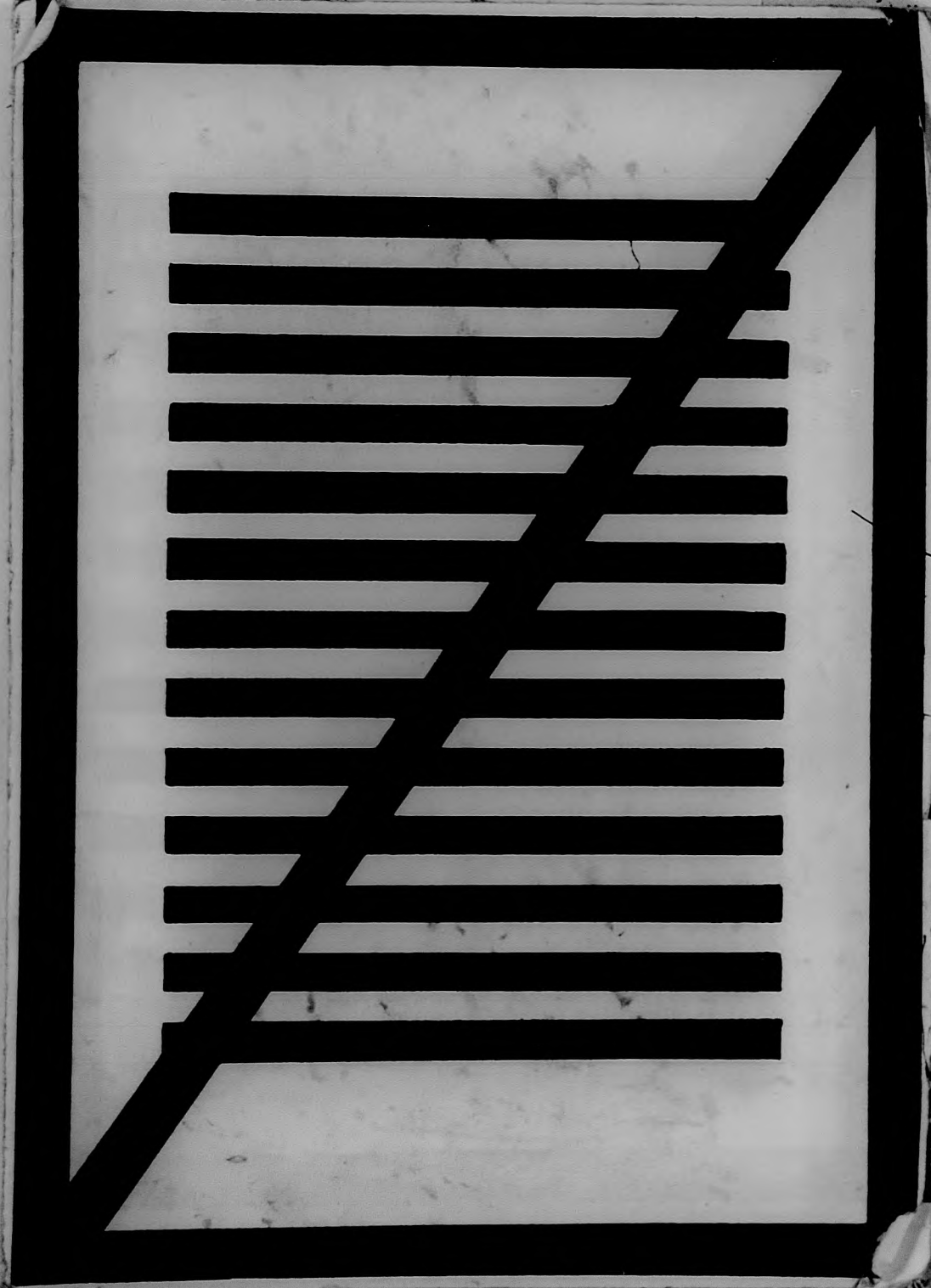
bb 42. / magyarország

körülbelül 30 szerző v
is, de irodalomtörténe
, magyarország felfed
megyéről szóló „ homo
moldova györgy „ tisz
kéziratok között talál
és az urbanizációt tag
vetkeznek, mint a bács
zsébet szociológiája,
tegnapja, jelene és ho
zati művek is. amelyek

H.
33/049

ju

ténetileg
jelentős
a szabócs
ból és
e. a további
jelenét
témák kö-
l, pester-
viharsarok
zágos léleg-
eredményeit,

yancs
jé-

bb 45. / kerekasztal... 1. folyt./-ju

rodé professzor előadásában rámutatott, hogy az öregedéssel párhuzamosan a különböző rákok előfordulásának gyakorisága fokozódik, százalékban kifejezve az összes daganatos megbetegedések 16 százaléka esik az 50 éven aluli korosztályokra, míg az ötvenen felüliekre 84 százalék jut. ezért a daganatos betegségek kezelése elsősorban az idősebb kor problémája. ez természetesen számos szervezési és ellátási kérdést von maga után.

a további előadók ezekkel a szervezési és ellátási problémákkal foglalkoztak. beszámoltak a rosszindulatú daganatok kórtani problémáiról, előadások hangzottak el a sebészi ellátásról, a sugárkezelésről és a gyógyszeres kezelés lehetőségeiről, valamint a szociális otthonokban elhelyezett daganatos idős betegek gondozásáról. az előadásokat követő vitában a daganatos betegségek kezelésében érintett orvosi szakmák képviselői, - nőgyógyászok, sebészek, urológusok, bel- és tüdőgyógyászok stb. - is részt vettek. /mti/

--

bb 46. terjeszkedik a pécsi ,,raktárváros,, hatzsdí társ helyes parkológarázs is épül

vid-kz/mné-ju -cz

1970. március 20.

pécs regionális raktárközösségként szerepel a belkereskedelmi minisztérium távlati raktárfejlesztési tervében ezzel összefüggésben tárgyalt pénteken a városi tanács végrehajtó bizottsága pécs raktár- és garázsépítési gondjairól. a város déli részén kialakulóban lévő ,,raktárnegyed,, mint rámutattak- már az idén, s még nagyobb arányban a negyedik ötéves terv időszakában tovább bővül. ez évben átadják rendelkezésének az új, korszerű tűzép-telepet, s már épül további három nagykereskedelmi vállalat raktárháza. ezek együttes költsége 133 millió forint, tároló terület pedig meghaladja a 25.000 négyzetmétert. 1972-ig a még egy újabb 100 vagon befogadóképességű hűtő-tárolóval bővítik a telepet. az agroker 1.000 négyzetméter alapterületű tároló gép-szin kialakítását tervezi a negyedik ötéves terv időszakában.

az interag Rt. pécsi beruházásával a város szolgáltató hálózatát fejleszti. ennek keretében készült el a közelmúltban egy négykutas üzemanyag-töltő állomás és a hamarosan tovább bővülő gyors-szerviz. a városi tanács tárgyalásokat kezdett az interag Rt-vel egy többszintes, 600 férőhelyes parkológarázs építéséről. ez az elképzelések szerint a város központjában helyezkedik majd el. megépítéséhez a város biztosítja a telket, az ugyanott megnyitott szervezői beruházási költségeihez pedig 4 millió forinttal járul hozzá. a garázsépítést a tervek szerint jövőre kezdik meg. /mti/

--
-34-

14.38/ju

T_h 15⁰⁵

bb. 47. az orvos-egészségügyi dolgozók szakszervezete központi vezetőségének ünnepi ülése

t ma/m/28/11 cz

1970. március 20.

pénteken a Schmetweis-teremben a felszabadulás jubileuma és az orvos-egészségügyi dolgozók szakszervezetének megalakulása 25. évfordulója alkalmából ünnepi ülést tartott a szakszervezet központi vezetősége.

az ünnepi ülésen résztvett dr. Szabó Zoltán egészségügyi miniszter, dr. Rusznayk István, a magyar tudományos akadémia nyugalmazott elnöke, dr. Gál György, az MSZMP központi bizottságának osztályvezető helyettese, Gál László, a szot titkára és dr. Gegesi Károly akadémikus, a vöröskereszt elnöke.

Bánki Zsuzsa Kossuth díjas érdemes művész szavalata után dr. Babics Antal akadémikus mondott elnök, megnyitót, majd dr. Szabó Zoltán egészségügyi miniszter ünnepi beszédében köszöntötte a jubileáló szakszervezetet.

- felszabadulásunk 25. évfordulójára emlékezve, a megtett utra visszatekintve joggal mondhatjuk: az orvosok és az egészségügyi dolgozók szakszervezete, majd az egyesült egységes szakszervezet alapítói, szervezői és vezetői helyesen ismerték fel és oldották meg a felszabadulást követő történelmi helyzetből adódó leglényegesebb feladatokat. a szocialista egészségügy építésében, népünk szolgálatában az állami egészségügyi szolgálat és a szakszervezet - egymás munkáját kiegészítve azonos célért - eredményesen dolgozott.

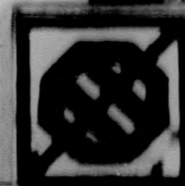
az előttünk álló feladat nem kevesebb mint a szocialista társadalom teljes felépítésének részeként a mag a teljességben kifejleszteni szocialista egészségügyünket.

az ünnepi beszéd után dr. Darabos Pál főtitkár számolt be az elmúlt negyedszázad fontosabb eseményeiről. ezután kitüntetéseket nyújtottak át a szakszervezeti munkában kiemelkedő eredményt elért egészségügyi dolgozóknak. az ünnepi ülés művészi műsorral ért véget. /mti/

--

- 35 -

T_h 15⁰⁵

bb. 49. szombaton nyílik bartha lászló irodalmi illusztrációinak kiállítása -sajtótájékoztató az irodalmi múzeumban

t ol mm/zs/il cz

1970. március 20.

bartha lászló irodalmi illusztrációiból szombton délben kiállítás nyílik a petőfi irodalmi múzeumban. a három termet megtöltő, rendkívül gazdag anyagot pénteken mutatták be az újságíróknak.

a festőművész, s egyben restaurátor bartha lászló jól ismert ideháza és külföldön egyaránt. kiállítások egésze során mutatta be alkotásait. a mostani tárlaton a fekete-fehér lapok mellett látható a sok színes, eleven illusztráció, amelyek hűven tükrözik az illusztrált művek szerzőinek gondolatvilágát, érzelmi telítettségét is. az illusztrált könyvek serege a kiállított festmények, portrék jól érzékeltetik bartha lászló művésztének az irodalomhoz fűződő szoros kapcsolatát./mti/

--

bb. 50. elhunyt dr. kátai horner miklós

m/zs/il cz

1970. március 20.

a szocialista hazáért érdemrend tulajdonosa. temetése március 24-én délután 14.30 órakor lesz a rákoskeresztúri izraelita temetőben. /kozma u. 6./

2. kerületi pártbizottság

könyvüipari minisztérium pártbizottsága

/mti/

--

bb. 52 - gyémánt lászló festőművész kiállítása győrött

vid/fm/il cz

1970. március 20.

a képcsarnok vállalat győri bemutató termében kiállítás nyílt gyémánt lászló budapesti festőművész alkotásából. a fiatal festő munkásságát a megnyitó alkalmával féner tamás fotóművész méltatta./mti/

--

- 36 -

Tb 1510

bb. 55. megfosztották tisztségüktől a pellérdi uj barázda tsz méltatlan vezetőit

vid kz/il cz

1970. március 20.

a baranya megyében gazdálkodó pellérdi uj barázda tsz tagsága pénteken rendkívüli közgyűlésen megfosztotta tisztségüktől a termelőszövetkezet eddigi vezetőit, akik csődbe juttatták az ötezer holdas mezőgazdasági üzemet. a múlt év őszén a közös gazdaság elnöke a megyei tanács végrehajtó bizottságához fordult, hogy indítson szanálási eljárást az uj barázda tsz ellen, mivel a nemzeti bank hitelképtelenné nyilvánította. az ennek nyomán elrendelt és a közelmultban befolytatott szanálási eljárás során kiderült, hogy a termelőszövetkezet felelős vezetői meghamisították az 1968. évi zárszámadást a gazdasági mérlegben ötmillió forinttal nagyobb eredményt tüntettek fel a valóságosnál, holott az üzem már akkor vesztéses volt. a szakemberek megállapították, hogy a gazdálkodás színvonala évek óta indokolatlanul alacsony volt. a termelési hozamok gyengék voltak, a géppark fejlesztését elhanyagolták, a szarvasmarhaállományt állandóan csökkentették, a melléküzemágak ráfizetéssel működtek. a műanyag-üzem vezetését például büntetett előéletű emberre bízták, aki ott csapta be a termelőszövetkezetet ahol csak tudta és így nem csoda, hogy ez az üzemág egymaga több mint egymillió forint veszteséget okozott. mindezek a hibák miatt 1969-ben már 12,6 millió forint mérleghiánnyal zárta az évet az uj barázda tsz.

a szanálási bizottság javaslatára a közgyűlés leváltotta a termelőszövetkezet egész vezetőségét, a gazdaság irányításával kislaki lászlót, a jól működő pogányi tavasz tsz elnökét és munkatársait bizta meg. a tagság egyetértett a szanálási bizottság javaslatával, amelyeknek végrehajtása esetén a termelőszövetkezet 1973 végéig kigazdálkodhatja a veszteséget elegendő pénzügyi kötelezettségeinek és a tagság jövedelmét is megfelelő színvonalra emelheti. az állam hitellel segíti az egyébként kedvező adottságú mezőgazdasági üzem talpraállítását. a súlyos pénzügyi terheket mindenesetre a tagoknak kell viselniük, akik maguk is előidézői volt a jelenlegi helyzetnek az által, hogy rosszul gazdálkodtak és eltűrték a méltatlan vezetést.

a megyei tanács pénzügyi osztálya a gazdálkodás során elkövetett jogszabályt sértő cselekedeteikért fejlenetést tett a pellérdi uj barázda tsz volt vezetői ellen./mti/

--

15.00/il

- 37 -

Tb 1511

bb 51. protestáns papok felszabadulási ünnepsége kecskeméten

vid-ju fm -cz

1970. március 20.

házaunk felszabadulásának 25. évfordulója tiszteletére a hazafias népfront bács-kiskun megyei bizottsága pénteken emlékünnepséget rendezett kecskeméten a megye protestáns lelkészeinek részvételével. a z ünnepségen megjelent dr. balogh lászló református esperes, dr. görög tiber evangélikus esperes és sághó miklós, a baptista egyház országos alelnöke. dr. dobos lászló, a hazafias népfront megyei elnökségének tagja, az országos béketanács tagja nyitotta meg a jubileumi ünnepséget, majd dr. nagy gyula, evangélikus teológiai professzor méltatta házaunk felszabadulásának történelmi jelentőségét. /mti/

bb 53. találkozó mosonmagyaróvárott...

vid-ju fm -cz

1970. március 20.

a mosonmagyaróvári városi pártbizottság és tanács kezdeményezésére pénteken mosonmagyaróvárott találkoztak azok - az ország különböző részein felelős párt-, állami és gazdasági beosztásban dolgozó - személyek akik a városban születtek, vagy egykor a városban felelős vezető munkakört töltöttek be. a bensőséges találkozó 35 résztvevőjét garai károly, a városi pártbizottság titkára tájékoztatta mosonmagyaróvár fejlődéséről, majd a vendégek felkerestek a gyárakban egykori munkahelyeiket és dolgozó társaikat. /mti/

bb 54. szikkad a határ - munkába álltak a traktorok bács-kiskun megyében

vid-kz/mné-ju -cz

1970. március 20.

a napok óta tartó szél gyorsan szárítja a földeket bács-kiskun megyében. a homokosabb, magasabb fekvésű részekben sokhelyütt már munkába is álltak a szántótraktorok, a talajlazító gépek pedig borsóvetéshez készítik elő a földeket. a kertészetekben és a szőlészetekben most már szinte általánosan végzik az egyébként alaposan megkésített munkákat. a kalocsa környéki primőr burgonya termelő körzetben megkezdték az előcsíráztatott burgonyagumók kiültetését. /mti/

15.05/ju

-38-

Tó 1540

bb 57. tíz év alatt több mint másfélezer beteget kezeltek a jósvafői „ földalatti szanatóriumban, „

vid/fm-ju -cz

1970. március 20.

az északmagyarországi szénbányászati vállalatok és szakszervezeti bizottságaiknak küldöttei, valamint a jósvafői béke-barlangban a klimaterápiás kezelést irányító orvosok pénteken miskolcon tavaly gyógybarlanggá nyilvánított „ földalatti szanatórium, „ helyzetéről tárgyaltak.

dr. szoboszlay ferenc főorvos, a barlang ügyeit intéző bizottság vezetője beszámolójában elmondotta, hogy már tíz éve folyik rendszeres klimaterápiás kezelés jósvafőn. ez idő alatt több mint másfélezer asztmatikus és légzőszervi megbetegedésben szenvedő bányász vett részt három-három hetes barlangi kúrán, megfelelő orvosi felügyelet mellett. tavaly a bányászokon kívül több mint száz „ külső, „ beteg is felkereste a barlangot, köztük külföldiek, többek között angliából és jugoszláviából is.

a gyógybarlangban kezelteteket a kúra megkezdése előtt három, utána pedig két napig az edelényi kórházban vizsgálják, s mindegy százszámú adatot tartalmazó törzslapot állítanak ki róluk. ennek alapján regisztrálják a tudományos kutatásokhoz szükséges adatokat. az adatgyűjtésből kiderült, hogy a betegek több mint harminc százalékának állapota tartósan javult, csaknem negyven százalékuknak pár hónapos könnyebbéget hozott a barlangi levegő, és tíz százalékesetében nem érezte hatását a klimaterápiás kúra.

a barlang levegőjét vizsgálva megállapították, hogy a hőmérséklet ingadozása minimális, a magas nevezégtartalom miatt az ott-tartozkodás nem kellemetlen, a szélmozgás minimális. érdekes megfigyelés, hogy a barlang levegőjének széndioxid-tartalma összefügg azzal, hogy kint a szabad levegőn száraz vagy pedig csapadoékos az időjárás.

/ folyt. köv. /

15.14/ju

-39-

Tó 1540

bb 57. / tíz év alatt.... 1. folyt./-ju

a tanácskozáson felhívták a figyelmet arra, hogy továbbra is óvni kell a barlang levegőjét, az egyes kura-csoportok között legalább két órással, váltási szünetre, van szükség, és gondoskodni kell arról, hogy a kura részvevői nyugalomban tölthessék el a szükséges öt órát.

az értekezleten úgy határoztak, hogy az idén hat turnusban mintegy száznyolcvan bányász, valamint százhusz külső, vendég részére teszik lehetővé a barlang igényvebételt.
/mti/

--

bb 58. vietnami szolidaritási gyűlés a miskolci földes gimnáziumban

vid/fm-ju -cz

1970. március 20.

vietnami szolidaritási gyűlést tartottak pénteken a miskolci földes ferenc gimnáziumban. a délvietnami felszabadítási front megalakulásának jubileuma alkalmából rendezett gyűlésen megjelent és felszólalt Le van nam, a délvietnami köztársaság budapesti nagykövetségének attaséja. /mti/

--

bb 56. két minisztérium sajtótájékoztatója az ünnepi élelmiszerellátásról

t kf/kf ie bh -cz

1970. március 20.

a mezőgazdasági és élelmiszerügyi minisztérium és a belkereskedelmi minisztérium pénteken a magyar sajtó házában közös sajtótájékoztatót tartott. elsősorban a két kétnapos ünnep - husvét és április 4. - élelmiszerellátásáról.

/folyt. köv./

- 40 -

Tb 1540

bb 56./ két minisztérium... 1. folyt./ bh

dr. Lénárt Lajos, mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszter-helyettes hangsúlyozta, hogy a tárcza idei legfontosabb feladatának tartja a kiegyensúlyozott és választékos belföldi élelmiszerellátást, s ezt még az export rovására is teljesíti. ezért például csökkentették a mirelite árak, a vágott baromfi, egyes fűs- és huskészítmények exportját, sőt a szűkös hazai kapacitás pótlására intézkedtek egyebek között a szárzészta, egyes édesipari lisztesárak, huskonzervek importjának fokozásáról. meg-
alapozott tervek alapján - a tavalyi 8 százalékos fejlődést figyelembe véve - az idén 9 százalékkal több élelmiszert adnak a belföldi kereskedelemnek.

az illetékes iparágak a kereskedelem képviselőivel jól előre megállapodtak az ünnepekre szükséges élelmiszerek mennyiségében, választékában a termelés és a szállítás ütemében. bőséges hús-
vét választékról gondoskodnak. az ünnepeket megelőzően a fő-
városban 200 vagon húst és huskészítményt, ezenkívül 80 vagon füstöltárut és 48 vagon vágott baromfit kap a kereskedelem. vajból 24 vagonnyi áll rendelkezésre az ünnepekre, s a tavalyinál jóval több tej és tejtermék kerül forgalomba.

az április 4-e előtti napokban a fővárosban 158 vagon hús és huskészítmény, 28 vagon baromfi, 2.5 millió tojás, 10.5 vagon vaj szállításáról gondoskodnak az üzemek. a vidéki ellátást az illetékes élelmiszeripari üzemek bevonásával a helyi tanácsok a budapestihez hasonló gondossággal, alaposággal szervezték meg. az ünnepeket megelőző napokban valamennyi érdekelt élelmiszeriparág különleges ügyeletet tart, hogy az esetleges hiányokat, a készletcsökkenéseket azonnal pótolni tudják.

molnár károly, a belkereskedelmi minisztérium főosztályvezetője is hangsúlyozta: az élelmiszerellátás helyzete lehetővé teszi a szokásosnál bőségesebb ünnepi ellátást, s azt is, hogy az ünnepek után is egyre inkább az igényeknek megfelelően elégítsék ki a keresletet.

az ünnepek, szokás szerint, elsősorban a husfogyasztást növelik. a husvét előtti héten, s az április 4-ét megelőző napokban több hús, ezen belül több sertéshus kerül forgalomba. mintegy 25 százalékkal több baromfi értékesítését tervezik, s az igényeknek megfelelően több lesz a friss csirke. a jövő héten persenye puylka, kisebb mennyiségben hizott liba is piacra kerül. a korábbinál nagyobb szabadpiaci felhozatalra számítanak. halból a tavalyi mennyiséget elegendőnek tartják; az ünnepek előtt kapnak az üzletek 4-8 szeletes csomagolásban panírozott halfilét. a tavalyinál 10 százalékkal több füstöltáru, csontos és kötözött sonka, lapocka kerül forgalomba, a főtt húsok, a gépsonka, a dobozos sonka mennyisége kétszeresen meghaladja az átlagos kínálatot.
/folyt. köv./

- 41 -

15.25 bh

A-1600

bb 56. /két minisztérium... 2. folyt/ bh

a rendelkezésre álló tojás-készletek bőségesen fedezik a háztartások szükségletét, zsír, étolaj, margarin, vaj az igények szerint kerül forgalomba, megfelelően gondoskodnak a nagyobb tej- és tejtermék igények kielégítéséről is, ennek ellenére az ünnepek előtti napokban a tejipar csaknem üzletzárásig ügyeletet tart az esetleges pótmegrendelések teljesítésére.

az ünnepek előtt szokás szerint a kenyérellátás jelenti a legtöbb gondot, az ország lakosságának napi fogyasztása 300 vagon, a kettős ünnepek előtt ennek kétszeresére van szükség, a maximális kapacitás viszont csak 400 vagon, az ellátás csak úgy oldható meg, ha a nagy mennyiség egyharmadát már előző nap lesütik a pékségek, a fővárosi tanács kereskedelmi főosztálya intézkedett, hogy valamennyi üzletben megfelelő arányban árulsanak friss és előző napi sütésű kenyeret, húsvét másnapján és április 5-én budapesten az egyébként vasárnap is nyitvatartó boltok tartanak ünnepi ügyeletet és friss fehérkenyeret és péksüteményt árulsanak.

zöltség, burgonya, alma, itáláru ugyancsak bőségben kerül az ünnepi piacra, a fővárosban például 2.5 millió palack bor várja a vásárlókat, sörből országosan a szokásosnál 4 millió hektoliterrel több kerül az ünnepek előtt forgalomba, s lengyel, valamint jugoszláv palackozott sör is árulsanak.

a vendéglátóipar különös gonddal készül a kettős ünnepekre, a raktárakat maximálisan feltöltötték, a jövő héten a hidegkonyhák teljes kapacitással dolgoznak, amennyiben az időjárás megengedi, budapesten húsvétra megnyílnak a nagyobb kertnyelviségek, s üzembeállt a balatoni szállodák egy része is.

a minisztérium a kpvd sz vezetőivel egyetértésben a fővárosi és a megyei tanácsok hatáskörébe utalta a boltok ünnepek előtti nyitvatartási rendjének megállapítását: e tekintetben a helyi igények érvényesülnek.

a főosztályvezető végül megjegyezte, hogy az ünnepi vásárlások sajnos meg nem kezdődtek még, hiába a két tárca dolgozóinak minden erőfeszítése, a nagyobb forgalmat csak úgy lehet zavartalanul lebonyolítani az ünnepek előtti torlódásokat elkerülni, ha a tartós élelmiszerek beszerzését a vásárlók nem hagyják az utolsó napokra. /mti/

- 42 -

15.40 bh

NA 1610

bb. 66. egyházi vezetőket tüntetett ki az országos béke-
t-fe/nj zs hgy 1970. március 20.

az országos béketanács elnöksége pénteken baráti találkozót rendezett a magyarországi egyházak vezetőinek tiszteletére, részt vett az összejövetelen kállai Gyula, az országgyűlés elnöke, a hazafias népfront országos tanácsának elnöke és dr. Sik Andre az országos béketanács nemzetközi lenin-békedijs elnöke is.

dr. Péczei László, az országos béketanács elnökhelyettese üdvözölte a megjelenteket, köztük a magyarországi egyházak vezetőit, beszédében méltatta azt a tevékenységet, amellyel az egyházak hozzájárultak a békemozgalom különböző akcióinak eredményességéhez, sikeréhez. egyebek közt rámutatott:

- népünk az első perctől barátként, küzdőtársként sorakozott a hős vietnami nép oldalára, mélyen élők voltak a vietnami népet övező rokonszenv, őszinte az együttérzés és gazdagon áradó a segítő-készség, ebből a forrásból merített a népfront, a békemozgalom, a társadalmi- és tömegszervezetek megannyi emlékezetes akciója.

- tudjuk, és nagyra értékeljük, hogy kezdeményezéseink mindig megértésre és pártfogásra találtak a magyarországi egyházak körében, hazánk katolikus, protestáns, vagy más felekezetéhez tartozó állampolgárai is részesei vietnami akcióink sikerének, mindannak, amivel kiérdemeltük barátaink, a békéért küzdők népes táborának tiszteletét és elismerését, mély humanizmusról, a békéért érzett őszinte felelősségről tanuskodtak a katolikus és protestáns egyház imánapjai - amikor szerte az országban vietnam békéjéért rohászkoztak a hívők és lelkipásztoraik - és azok a spontán adományok, amelyekből többszáz-ezer forint gyűlt össze a háborútól sújtott ország népének megsegítésére.

- stockholmban néhány nap múlva újabb vietnam-konferenciára gyűlnek össze a békéért küzdők, azért találkozunk, hogy az egész világ békéjét fenyegető konfliktus jelenlegi új szakaszához szabják az agresszió elleni tiltakozás és a vietnami nép iránti szolidaritás mozgalmának további akcióit.

/folyt.köv./

15.35 nj

- 43 -

NA 1615

bb. 66. /egyházi vezetők.....1. folyt./rj

a konferencia résztvevői ezzel egyidejűleg szimbolikusan magukkal viszik azoknak az aláírásoknak a tízmillióit, amelyek békét követelnek vietnamnak, az egész világnak.
hozzátenetem: a magyar küldöttség utazójában is ott lesz a hazánkban összegyűlt aláírások mappája.

ezután dr. sik endre meleg szavak kíséretében nyújtotta át hoang luong-nak, a vietnami demokratikus köztársaság budapesti nagykövetségének és le huu van-nak, a dél-vietnami köztársaság budapesti nagykövetsége ideiglenes ügyvivőjének a magyarországi egyházak adományozó levelét, az egybegyűlt összegből rövid időn belül tábori kórházat küldenek vietnamba. az adományért hoang luong nagykövet mondott köszönetet.

ezután az egyházi vezetők híveik és a maguk nevében - ünnepélyesen aláírták a vietnam elleni agresszió megszüntetését követelő dokumentumot.

ezt követően dr. réczei lászló az egyházi vezetőknek kitüntetését nyújtott át a béketanács elismeréseként a vietnami nép támogatásában, a béke érdekében kifejtett értékes szolgálataikért. a béketanács kitüntető jelvényét kapta dr. ijjas józsef kalocsai érsek, a katolikus püspöki kar, az opus pacis intéző bizottsága elnöke, dr. brezanóczy pál egri érsek, a katolikus püspöki kar titkára, dr. peresztőczy miklós címzetes prépost, az országgyűlés alelnöke, az országos béketanács katolikus bizottságának főtitkára, mag béla címzetes apát, az opus pacis ügyvezető igazgatója, horváth richard templom-igazgató, dr. bartha tibor, a tiszántúli református egyházkerület püspöke, a zsinati tanács elnöke, dr. bakos lajos, a dunántúli egyházkerület püspöke, dr. káldy zoltán, a déli egyházkerület püspöke, a béke-világtanács tagja, dr. seifert géza, a magyar izraeliták országos képviselőjének elnöke és palotai sándor, a szabad egyházak országos tanácsának elnöke.

a kitüntetésért dr. ijjas józsef érsek és dr. bartha tibor püspök mondott köszönetet, hangsúlyozva: büszkék arra, hogy olyan társadalom tagjai, amelyben aktív részt vállalhatnak a békéért, a népek szabadságáért folyó küzdelemből.

a baráti találkozón kállai gyula zárszavában elismeréssel szólt arról, hogy a magyarországi egyházak tettekkel járulnak hozzá a világbéke megvédéséhez célzó erőfeszítéseik hatékonyabbá tételéhez, s részt vállalnak - világnézetre való tekintet nélkül - hazánkban a nemzeti egység megteremtésében. e törekvés jutott kifejezésre a hazánk negyedszázados évfordulója alkalmából megtartott jubileumi emléküléseken elfogadott nyilatkozatban is. /mti/

15.50 rj

M 1620

- 44 -

bb 48. együttműködési szerződés - négy milliárd forint értékű bányagép gazdaságos importjára

t sz/gk 1e bh -cz

1970. március 20.

a nikex külkereskedelmi vállalat és az egyesült magyar szénbányák vezetői pénteken öt évre meghosszabbították a tavaly egy évre megkötött együttműködési szerződést, amelynek célja a legkorszerűbb külföldi gépek gazdaságos beszerzése.

a tanácskozás alkalmából adott nyilatkozatában osváth istván, az egyesült magyar szénbányák termelésprogramozási főcsoportvezetője elmondotta: a távlatokat tekintve a szénbányák termelése csökken majd, de a közeli években még a mostani szinten marad, ugyanis a gáz és más fűtés elterjedése ellenére sem mérseklődött a várakozásnak megfelelően a lakosság szénfelhasználása. a bányákban további magyar nyelvi komplex gépesítéssel akarják a termelést gazdaságosabbá tenni és a munkaerőhiányt ellensúlyozni. az újabb gépi beruházások egy része azt szolgálja, hogy biztosítani tudják a lakosságnak a nagyobb szemcséjű, jobb minőségű szenet.

az előzetes felmérés szerint a következő öt évben mintegy négy milliárd forintért importálnak bányagépeket. ez az eddiginél jóval nagyobb feladatot jelent a beruházóknak, a gépek felhasználóinak, a bányagép-készletező vállalatnak, a bányászati tervező intézetnek, továbbá a hazai bányagépgyártásnak és természetesen az importőrnek is.

meráth józsef, a nikex vezérigazgatóhelyettese elmondotta, hogy 1968-ban 140 millió, 1969-ben 280 millió forint értékű bányagépet importáltak, ebben az évben pedig már 480 millió forint értékűt hoznak be külföldről. több géptípus beszerzésénél sikerült piacát csoportosítást végrehajtaniuk, így ebben az évben a 5 tőkes import 50 százalékkal emelkedik a szocialista országokból származó behozatal pedig megkétszereződik. egyre nagyobb jelentőségű a vállalat számára a szovjet és a lengyel importpiac. a magyar szénbányák lengyel páncéltakarók és jövesztőgépek alkalmazására rendezkednek be, a szovjetunióból pedig a rakodókön és ventilátorokon kívül jövesztőgépeket, egyedi hidraulikus támokat és önjáró bányabiztosító berendezéseket sikerült már tavaly is beszerezni. rövidesen szakértők utaznak a szovjetunióba, hogy újabb gépek vásárlásáról és a következő öt év magyar importigényeiről tárgyaljanak.

/folyt. köv./

- 45 -

16.00 bh

M 1620

bb 48. /eg,ütműködési szerződés... 1. folyt./ bh

a nikex a magyar szénbányászattal együttműködve arra törekszik, hogy a szocialista országokból be nem szerezhető gépekért a tőkés cégeknek részben magyar gépipari termékekkel fizessen, részben kooperációs gyártmányokat szállítson. ebben fokozott segítségére lehet az országos bányagépgyártó vállalat. felkérték, hogy mint fővállalkozó, koordinálja a hazai bányagépgyártás exportkapacitásait és használják ki a bányavállalatok tmk javító részlegeinek szabad kapacitását is, hogy mind több magyar gyártmányú géppel, részegységgel, alkatrészszel fizethessenek az importált berendezésekért. /mti/

--

bb 60. magyar gáztüzelésű cserépkályha -szabadalom

t jf/gg ie bn -cz

1970. március 20.

matyás antal és vincze sándor, a zalaegerszegi kerámia és cserépkályha gyár két szakembere, a szabadalmaztatott m-v típus gáztüzelésű cserépkályha feltalálói jelenlétében pénteken a fővárosi gázművek bemutató termében - a készülék elterjesztésében érdekelteket és érintetteket bevonásával - szakmai tanácskozást tartottak. a kéményseprőktől kezdve a gázszárelőkön át a tüzelőtökig valamennyi „szakma” képviselője kifejtette véleményét a modern fűtőszervezetről, amelyből a zalaegerszegi gyár idén hatzart akar szállítani a belkereskedelemnek. a feltalálók és más szakemberek véleménye szerint a készülék felületi hőleadása 30 százalékkal nagyobb, mint a hagyományos építésű kályháé. így kályhánként egy négyzetméterrel lehet csökkenteni a fűtőfelületet. építése ugyan valamivel többbe kerül, de végeredményben az új zalaegerszegi kályha a régi típusuaknál olcsóbb.

a műszaki állomások mérési adatai szerint az új készülék hatásfoka legalább 20 százalékkal jobb a réginél, ugyanakkor teljesen robbanásmentesen működik. a kéményseprők szerint is rászolgát az elismerésre, ugyanis kevésbé szennyezi a fűtőjáratokat.

a zalaegerszegi gyár a jövőben segítséget ad majd ahhoz, hogy a kályha felszerelésére új szakembereket képezzenek ki. /mti/

--

- 46 -

16.10 bh

MA 16³⁰

bb. 59. nógrád megye tulteljesíti öt éves tervét

vid/kz/rj cz

1970. március 20.

a iii.öt éves terv időarányos teljesítéséről, az 1969. évi fejlesztési terv, és fenntartási költségvetés végrehajtásáról adott számol. pénteken nógrád megye tanácsa előtt a testület végrehajtó bizottsága. a tájékoztató jelentésből a többi között kitűnik, hogy a harmadik öt éves terv eddig eltelt időszakában a szénbányászatban foglalkoztatottak számának csökkenését 8 300 új munkahely létrehozásával ellensúlyozták. az utóbbi négy évben tíz új állami és kielenc szövetkezeti üzem kezdte meg működését a megyében, további hat építése pedig folyamatban van. több nagyüzemben jelentős rekonstrukciói hajtanak végre. az öt éves terv négy esztendejében a megye szocialista szektorában üzembe helyezett beruházások értéke elérte a négy milliárd forintot.

nógrád megye - mint ez ma már megállapítható - az év végéig nemcsak valóra váltja, de tetemesen túl is szárnyalja a iii.öt éves terv előirányzatait. ugyanez vonatkozik a tanácsok fejlesztési és költségvetési gazdálkodására is. ebben rendkívül pozitív szerepet játszott az új mechanizmus bevezetése, amely növelte a helyi tanácsok kezdeményező képességét. a megyei tanács vb ennek még hatékonyabb tétele érdekében a helyi - járási, városi, sőt néhány esetben községi - tanácsoknak adott át olyan bevételi forrásokat, amelyekkel eddig a megyei tanács rendelkezett. eszerint a tanácsai vállalatok eszközleltési járulékat és illetményadókat, továbbá az általános fogyasztási és értékesítő szövetkezetek, valamint a kisipari szövetkezetek illetményadókat a helyileg illetékes városi, illetve járási tanács kapja. ez az intézkedés - hangoztatták a tanácsüléseken -, a helyi tanácsok a nagyobb önállóságához nagyobb anyagi eszközöket biztosított, s emellett közvetlenül is érdekelte tette őket a hatáskörükben működő tanácsai és szövetkezeti vállalatok gazdálkodásának fejlesztésében. /mti/

--

bb. 61. helyreállították a „szétfolyt.” vasuti töltést hosszunatényinél

vid/kz/rj hgy

1970. március 20.

a pécs-bátaszék közötti vasutvonalon - a hosszuhetényi vasútállomás közelében - a rendkívül sok csapadék hatására teljesen átázott, szinte „szétfolyt.” a század első évtizedeiben épült 10 méter magas vasuti töltés. a már régóta megfigyelés alatt tartott szakaszon baleset szerencsére nem történt, a közlekedést azonban autóbuszok közbeiktatásával tudták csak lebonyolítani. a vasutasok nyomban hozzáfogtak a tönkrement, huszonöt méter hosszú töltésszakasz helyreállításához. éjjel-pappal, esőben, sárban dolgoztak. először a szétmálott földtömeget tolták félre, majd pedig mintegy 1.200 köbméter homok és kavics felhasználásával visszaépítették a magas töltést és a sineket. a nehéz munkával péntek délután készülték el és délután ismét megindulhatott a forgalom. /mti/

16.10 rj

- 47 -

MA 16²⁵

bb. 65. totó-lottó sajtótájékoztató

t/kf/rj ie hgy

1970. március 20.

a felnőttek két népszerű játékaról, a Lottóról és a totóról pénteken tartotta hagyományos tavaszi sajtótájékoztatót a sportfogadási és lottó igazgatóság. Szohár Ferenc igazgató összegyezte az elmúlt év forgalmát, eredményeit, legérdekesebb eseményeit.

a játékkedv változatlan: tavaly 387.5 millió Lottó- és totószelvényrel próbáltak szerencsét a fogadók; közülük több mint nyolcmillióval eredményesen. a Lottóban 7 milliót nyertek 479 millió forintot, s ezen felül 100 millió forint értékben 14 000 tárgynyerményt. az év során 9 találatos szelvény volt, közülük a 17. játékheti fizetett legtöbbet, csaknem 1.9 millió forintot. a Lottón nyert lakások tulajdonosainak száma 28-al gyarapodott, s 29 nyereményautó talált gazdára. a totó nevezetes eseménye volt, hogy az egész évi 65 millió szelvényből a 37. játékheten csaknem 2 milliót töltötték ki; 13 éve nem volt a totóban ilyen „nagy” hét. a legnagyobb összeget, 857.000 forintot, a 29. héten fizették ki, az egyetlen 13 plusz 1 találatos szelvényre.

az igazgatóság idei terveiből: a nyári hónapokban megrendezik az előfizetéses Lottó szelvények között a pályázattal egybekötött ajándéksorsolást, kessel rendkívüli számsorsolásra bocsátanak ki Lottószelvényeket, s tervezik az immár hagyományos évvégi rendkívüli jutalomsorsolást is. a tárgynyermények között a külföldi utazások tartogatnak újdonságot: Angliába, Bulgáriába, a Balti tenger partjára, Csehszlovákiába, Jugoszláviába, az ndk-ba, Olaszországba, Romániába és a Szovjetunióba szóló utazási utalványokat sorsolnak ki. változatosak a totó-tervek is. bár Mexikóból „kiestünk”, az igazgatóság rendkívüli vb totószelvényt bocsát ki. megrendezik a hagyományos nyári totó-kupa pályázatot, s a totóban is terveznek rendkívüli ajándéksorsolást. a bajnoki küzdelmek színvonala a totószelvény-forgalomra is hatással van. ezért a félfordulós bajnokság nb 1/b. és nb 2. három csoport győztesét egy-egy - versenylabda méretű - , körülbelül 1 kiló súlyú ezüst totó-labdával jutalmazza az igazgatóság. a bajnokcsapat tagjai mini-ezüstlabdát kapnak. ezenkívül azok az nb 1/es, nb 1/b-s és nb 2-es csapatok - számszerint öten - amelyek nem saját pályájukon a legtöbb bajnoki pontot szerzik, ezüst totóserleget nyerhetnek. /mti/

- 48 -

16.25 rj

XA 1640

bb. 63. vi. kerületi vállalatok és szervezetek termékbemutatója

t gm/gk ie bh hgy

1970. március 20.

a divatcsarnok Lotz-termében pénteken kiállítás nyílt a vi. kerületi kereskedelmi vállalatok és szervezetek áruiból, termékeiből. a március 20-tól április 4-ig nyitva tartó bemutatón 12 vállalat és 16 szervezet termékei a legkülönbözőbb közszükségleti cikkek, láthatók.

bb. 62. rendelet a téli munkaszünetre küldött dolgozók díjazásáról

t sp/gg ie bh hgy

1970. március 20.

megjelent az építésügyi és városfejlesztési miniszter rendelete a téli munkaszünetre küldött dolgozóknak fizethető díjazásáról. az új intézkedés nemcsak az állami építő és építőanyag-ipari vállalatokra, hanem a vegyesipari kisipari szervezetek építőipari részlegeire is vonatkozik. kimondja, hogy a termelő munkával foglalkoztatott fizikai dolgozót téli munkaszünetre küldik, akkor a részesedési alap terhére fagyszüneti díjat fizethetnek a dolgozónak. a vállalatoknak a kollektív szerződésben, a szervezeteknek pedig a munkaügyi szabályzatban kell meghatározniuk a fagyszüneti díj feltételeit, mértékét és kifizetésének módját. előírhatják, hogy a fagyszüneti díjban részesített dolgozó munkaszünetet követően meghatározott ideig a vállalatnál köteles munkát végezni, s ha elmulasztja, akkor a fagyszüneti díj teljes összegének, vagy egy részének visszafizetésére kötelezhetik. az új rendelet a kihirdetés napján hatályba lépett. /mti/

bb. 68. megnyílt a csepeliek új nyugdíjas klubja

t gj zs bh hgy

1970. március 20.

Ünnepi külsőségek között nyitották meg pénteken a XXI. kerületben az Árpád utca 1. szám alatt a Csepel művek munkásotthonának 100 személyes új nyugdíjas klubját. a munkásotthon kertjében emelet földszintes épületben az idős csepelieknek két klubhelyiséget alakítottak ki. az izlésesen berendezett, virágokkal díszített szobákban rádió, televízió, játékasztal, könyvtár várja a csepel vas- és fémművek volt dolgozóit. a nyugdíjasok reggel 9-től este 9-ig látogathatják a klubot. /mti/

- 49 -

16.25 bh

XA 1640

bb. 64. az országos mezőgazdasági szaktanácsadási bizottság
ülése

vid-kz/mné bh hgy

1970. március 20.

Múlt évi munkáját értékelte pénteken debrecenben megtartott ülésén az országos mezőgazdasági szaktanácsadási bizottság. az elmúlt évben, mint rámutattak, tovább emelkedett a szaktanácsadó szervek száma, s így ma már 113 dolgozik rendszeresen. e 113 szaktanácsadó szerv egy esztendő alatt 33.778 szaktanácsadási megbízást teljesített, s ebből alig valamivel több mint 4000 volt csak díjazott. különösen figyelemre méltó a szaktanácsadók munkája az új termelési eljárások bevezetését és az új fajták megmonosítását illetően. az országos állattenyésztési felügyelőség felkérésére például a tápszerez borjunevelést 1800, a tápszerez malacnevelést 35, a nitrogéntartalmu, tehát nem fehérjeszerű anyagok takarmányozásra való felhasználását pedig 500 gazdaságban szervezték meg díjazás nélkül. a korábbi években kialakult szaktanácsadási módszerek tovább tökéletesedtek, s új módszerek is kibontakoztak. egyre szélesebbkörűen elterjed a tervezésre, kivitelezésre, üzembehelyezésre és értékesítésre egyaránt vonatkozó komplex szaktanácsadás. a szaktanácsadó hálózat szervezeti felépítése a múlt év végére lényegében befejeződött, a következő időszakban hatékonyságának növelése a legfontosabb feladat./mti/

.-.-

bb. 67. bolgár hős nevét vette fel a remix-gyár egyik szocialista brigádja

t st;lk ie bh hgy

1970. március 20.

a remix rádiótechnikai vállalat kondenzátorokat készítő 33 tagú háromszoros szocialista brigádja péntek délután ünnepi brigádértekezleten gocso decsev, a hazánk felszabadításáért hősi halált halt bolgár hős nevét vette fel.

a kommunista gocso decsev szakaszvezető hazája felszabadulása után önkéntesként jelentkezett a hitleristák elleni küzdelemre. a drávai harcokban sebesülten is szembeszállt az ellenséggel. bajtársait fedezve nagykorpád körzetében az utolsó tőltenyig, kézigránátig harcolt. utolsó gránátjával több fasisztát megsemmisített, s ő maga is ennek robbanásától halt hősi halált. helytállásáért a legmagasabb bolgár katonai kitüntetéssel, az 1. osztályú arany vitézségi éremmel tüntették ki.

a remix-gyár brigádja a napokban harkányban leróttá kegyeletét a bolgár hősök sírjánál.

a pénteki értekezleten, ahol a brigád új elnevezését a brigádnaplóba jegyezték, megjelent nikola nikolov, a bolgár nagykövetség tanácsosa is./mti/

.-.-

- 50 -

16.30 bh

NA 1645

obb. 69. ünnepi tudományos ülés a zrínyi miklós katonai akadémián

k/vt/rj zs hgy

1970. március 20.

a zrínyi miklós katonai akadémia, a zalca máté katonai műszaki főiskola, a kossuth lajos katonai főiskola és a kilián györgy repülőműszaki főiskola - hazánk felszabadulásának közelgő 25. évfordulója alkalmából - pénteken a zrínyi-akadémia dísztermében ünnepi tudományos ülést rendezett. a tanácskozáson részt vett jász dezső, a tanácsköztársaság vörös hadseregének egykori ezredpolitikai megbízottja, a spanyol polgárháborúban a köztársasági hadsereg volt tábornoka is. tóth lajos vezérőrnagynak, a zrínyi-akadémia parancsnokának elnöki megnyitója után több referátum, illetve korreferátum hangzott el. az előadók hadtudományi szempontból elemezték egyebek közt az ország felszabadítását, a párt felszabadulás utáni katonapolitikájának néhány kérdését, a tisztiiskolák, a katonai főiskolák, zrínyi-akadémia szerepét néphadseregünk fejlődésében. /mti/

.-.-

bb. 70. vasutas fürdőt, építési főnökségi székházat avattak nyugat-dunántulon

vid/kz/rjhgy

1970. március 20.

két jelentős vasuti létesítményt adott át rendeltetésének pénteken nyugat-dunántulon rödőnyi károly, közlekedési és postaügyi miniszterhelyettes, a máv vezérigazgatója. celldömőkön az ország rész egyik legforgalmasabb vasuti csomópontján 950 személyes fürdő készült el 2 millió forintos költséggel. a háromszintes épületét heckenast jános yol-díjas szombathelyi építész tervezte. a vasutállomás szomszédságában lévő öltözőfürdő mellett - dolgozóinak rendelkezésére művelődési otthon is állt.

szombathelyen a pár hete működő távközlési és biztosító berendezési építési főnökség és a máv gépi adatfeldolgozási főnökség szombathelyi üzemegységének új székházat szintén pénteken avatták fel. az új építési főnökség feladata a korszerű állomási és vonali biztosító, valamint távközlési berendezések építése. a komputer-csoportba máv hálózati és igazgatósági teljesítményeinek gépi feldolgozása körül. 93,7 millió forintos költséggel épült az új székház alagsorában az alapozásakor előkerült savaria borostyánkő ut maradványai láthatók.

az avatásokon részt vett szabó antal, a vasutasok szakszervezetének főtitkára is. /mti/

.-.-

16.30 rj

- 51 -

NA 1650

bb 52. diáknapiok székesfehérvárott

vid-fm bzs hgy

1970. március 20.

pénteken a székesfehérvári megyei művelődési központban pap lászló, a fejér megyei tanács vb. művelődésügyi osztályának vezetője ünnepélyesen megnyitotta a fejér megyei diáknapiokat.

a háromnapos eseménysorozat keretében a különböző művészeti versenyeken ötezer középiskolás és szakmunkástanuló mutatja be tudását. /mti/

--

bb 74. a földtani társulat közgyűlése

t tz/mm ie bzs hgy

1970. március 20.

pénteken délután ünnepi közgyűlést tartott a technika házában a magyarhoni földtani társulat.

dr. hámos géza főosztályvezető a felszabadulás 25., dr. tasnádi-kubacska andrás főosztályvezető pedig a földtani közlöny alapításának 100. évfordulója alkalmából tartott ünnepi beszédet, majd a közgyűlés megemlékezett a magyar geológia közelmúltban elhunyt kiválóságairól, balleneyger róbertől, schréter zoltánról és noszky jenőről. végül a közgyűlés dr. kriván pál docens főtitkári beszámolóját hallgatta meg. /mti/

--

bb 75. ilku pál látogatása az állatorvostudományi egyetemen

k vt/gg zs bzs la

1970. március 20.

ilku pál, az mszmp politikai bizottságának póttagja, művelődésügyi miniszter pénteken délután az állatorvostudományi egyetemre látogatott. elkísérte a látogatásra dr. polinszky károly művelődésügyi miniszterhelyettes, dr. komoróczy sándorné, a VII. kerületi pártbizottság titkára és dr. szücs kálmán a mezőgazdasági és ételmezésügyi minisztérium szakoktatási főosztályának vezetője is.

a miniszter először a rektori tanács tagjaival találkozott és meghallgatta b. kovács andrás rektor ismertetőjét az egyetem munkájáról, eredményeiről, terveiről. ezt követően ilku pál az oktatókat és a hallgatókat az egyetem dísztermében rendezett gyűlésen tájékoztatta az mszmp központi bizottságának az ifjúsággal kapcsolatos legutóbbi határozatáról, valamint a felsőoktatás időszerű kérdéseiről. /mti/

--

16.35/bzs

- 52 -

NA 16³⁵

bb 78. tiszaszederkény ,, életrajza,,

vid ká bn la

1970. március 20.

négy éve emelték városi rangra borsod megye második szocialista települését, tiszaszederkényt. a városoktól távolos, világtól elzárt, elhagyott dél-borsodi vidéken épült ki a hazai vegyipar egyik fellelegvára. a második ötéves terv során kezdődött meg az ipari üzemek: a kétszáz megawattos hőerőmű, a lakkfesték és műgyantagyár majd ezt követően a műtrágyagyár és a műanyagfeldolgozó üzem építése. a tiszai vegyikombinát szovjet tervek alapján és részben szovjet berendezésekkel épült, szovjet szakemberek közreműködésével, s az idén 760 000 tonna nitrogén műtrágyát ad a mezőgazdaságnak.

a többszintes lakóházakból álló városnak jelenteg tizenegyezer lakosa van. nemcsak ,, alapítására,, nézve fiatal a város, hanem a lakosok életkorát tekintve is: az átlagos életkor nem éri el a huszonhat évet.

Kiépült az oktatási hálózat is. az általános iskolások nemrinchat tanteremben. a középiskolások korszerű gimnáziumban tanulnak. az idén újabb, tizenkét tantermes általános iskola épült, s az óvodai férőhelyek számát száznegyvennel növelik. elkészült az ötszáz személy befogadására alkalmas, nagyteremmel, valamint szakköri és klubszobákkal felszerelt művelődési központ.

a ,,tiszaparti metropolis,, az elkövetkező években tovább fejlődik. a lakkfestékgárban az idén már érezteti hatását a százhatvanmillió forintos beruházással végrehajtott bővítés: az előző évihez viszonyítva ötezer tonnával több, az eddiginél szélesebb választéku testeket adnak majd a piacra. a műanyagfeldolgozó üzemben, ahol a kapacitást az idén hetven százalékkal növelik, hétezer tonna polietilénből készítenek majd különböző élelmiszeripari csomagolóanyagot. a felszabadulás negyedszázados jubileumi évének legjelentősebb eseményeként megkezdik a 2,5 milliárd forintos beruházással épülő polietiléngyár próbaüzemelését, év végén pedig az üzemszerű termelést.

a gazdasági bizottság határozata alapján tiszaszederkény határában a barátság ii. olajvezeték mellett építik fel az új kőolajfinomítót. ezzel kapcsolatban az erőmű teljesítményét tiszszerezésre, kétezer megawattal bővítik. ez a petrokémiai bázis újabb hatalmas perspektívát nyit meg a vidék fejlődése előtt.

/folyt. köv./

17.03/bh

- 53 -

M

bb 78. /tiszaszederkény... 1. folyt./ bh

a város továbbfejlesztéséhez újabb százharminc holdat sajátítanak ki. már készülnek a tervek a városközpont kialakítására, ahol tizenegy emeletes magasházakat építenek, itt helyezik el a közintézményeket, valamint a húszmillió forintos beruházással épülő vegyipari szakmunkásképző iskolát.

az idén mintegy százmillió forintot fordítanak a város fejlesztésére. megkezdik az építésre kijelölt terület elközművesítését, ahová az elkövetkező években hétszáz, házigyári elemekből összeszerelt lakást építenek, központi fűtéssel, beépített butorokkal, hideg-meleg vízszolgáltatással. /mti/

bb. 76. negyven éves színészi jubileum pécssett

vid/rj fm la

1970. március 20.

premierert tartott pénteken a pécsi nemzeti színház. szirmai albert „mágnás miska”, című operettje bemutató előadásának egyik érdekessége az volt, hogy ez alkalommal ünnepelte színészi pályafutásának negyven éves jubileumát szalma lajos, a színház népszerű művésze, aki a darabban korláthy grófot alakítja. /mti/

bb. 79. kétmillió tonnára emelkedhet a hazai kőolajtermelés - az olajipar vezetőinek sajtótájékoztatója bázakerettyén

vid/rj la

1970. március 20.

bázakerettyén - a hazai olajbányászat „szülőföldjén”, - tartottak tájékoztatót pénteken az olajipar vezetői. mint bese vilmos, az országos kőolaj- és gázipari tröszt vezérigazgatója rámutatott, magyarországon a rendszeres, ipari méretű kőolaj- és földgáztermelés 1937-ben kezdődött meg. a felszabadulás előtt 4 mező - budafa, lovászi, hanót és lendvaujfalu - termelt. legmagasabb szinten - 1943-ban - 837 711 tonna kőolaj volt a hozamuk. a háborús rablógazdálkodás termelési visszaesést okozott, de az 1950-es években - a nagylengyeli és más kisebb lelőhelyek feltárása következtében - kőolaj termelésünk már elérte az évi másfél millió tonnát.

/folyt.köv./
17.10 rj

- 54 -

Nr 1720

bb. 79. / kétmillió tonnára1. folyt./ rj

a szénhidrogének mind fontosabb helyet foglalnak el az ország energiámérlegében. jelenleg 42.9 százalékos arányban, öt év múlva 55.7 százalékos arányban, 1980-ban pedig 65.5 százalékos arányban használjuk őket.

a fetszabadulás előtti magyarországon 8 olaj- és földgáz-terület volt, de csak négy termelt. az intenzív kutatás eredményeként ma 60 lelő- és 27 termelőhely ismert magyarországon. olaj- és gáz-lelőhelyeink világviszonylatban kicsinyek, ennek ellenére 1963-tól sikerült az olajtermelést 1.7-1.8 millió tonnás évi szinten tartani. a vezérigazgató kifejezte azt a véleményt, hogy az alggyői mező teljes beállításával elérhetjük az évi kétmillió tonna termelést. a már csökkenőhozamu zalaai olajmezők ennek egyharmadát, az alföldi mezők pedig kétharmadát szolgáltatják májor. zalaiban jelenleg az ugynevezett másodlagos módszerekkel igyekeznek a jelenlegi szintet fenntartani. ezek alkalmazásával még évtizedekig termelnek a zalaai olajmezők.

kőolajfeldolgozó iparunk teljesítménye 1939-ben negyedmillió tonna volt. az idén 6 millió tonna olajat dolgoznak fel finomítói-rk s ebből - zömében a szovjetunióból - 4 millió tonnát importálunk. a feldolgozó ipar kapacitása 1975-re 9 millió tonnára növekszik. földgáztermelésünk 1970-re 3.2 milliárd köbméter, 1975-ben pedig 4 milliárd 700 millió köbméter lesz. az ipar és a háztartások szükséglete viszont 1975-ben eléri a 6 milliárd köbmétert. az igény és a hazai termelés különbözetét szovjet importból fedezzük.

a 44 ezer munkást foglalkoztató magyar kőolaj- és gázipar világszerte ismert és elismert. a magyar olajiparnak kiterjedt nemzetközi kapcsolatai vannak. különösen előnyös együttműködés alakult ki a szovjetunió, az ndk, csehszlovákia, románia, bulgária és jugoszlávia olaj- és gázipari vállalataival, tudományos intézeteivel. együttműködési szerződésünk van néhány francia olajipari vállalattal is.

a kgst keretein belüli együttműködés sok hasznot hozott a magyar olaj- és gáziparnak. a közeljövőben a magyar-csehszlovák földgázprogram megvalósításának egyik állomásaként ózdnát összekapcsolják a két ország nagynyomású távvezeték rendszerét.

/folyt.köv./

17.13 rj

- 55 -

Nr 1735

bb. 79. / kétmillió tonnára.....2. folyt./nj

közép- és távol-keleten sokan dolgoznak olyanok, akik Magyarországon tanulták meg az olajbányászatot. a magyar olajbányászat nemzetközi elismerését fémjelzi, hogy Magyarország, illetve a magyar olajbányászok is részt vesznek Irak nemzeti olajiparának megteremtésében. a magyar olajkutató expedíció a jövő hónapban kel utra, s a megállapodás szerint négy olajkutató mélyít az iraki sivatagban.

a sajtótájékoztató befejezésekképpen levetítették a magyar olajbányászat és feldolgozó ipar fejlődését dokumentáló filmet.
/mti/

b b 82. üzemavatás a duna cernázógyárban - fél évvel a határló előtt

t sz/lk ie bn la

1970. március 20.

pénteken délután a magyar selyemipari vállalat duna cernázógyárában új üzemeltetést adott át rendeltetésének pesti ernő könnyűipari miniszterhelyettes. az új üzemből, a 12 angol gépsoron évente 770 tonna terjedelmesített fonalat gyártanak, s ebből 3 millió harisnyanadrág, 5 millió pár férfizokni és 40 000 pulóver készülhet. a terjedelmesített kreppnylon fonalt tulajdonképpen részét ugyanis a kötszövőipar használja fel.

a 178 millió forintos beruházást a múlt év júniusában hagyta jóvá a gazdasági bizottság. ez volt az első olyan könnyűipari egyedi nagy beruházás, amelynél a jelenlegi gazdaságirányítási rendszer szabályozói érvényesültek. állami költségek részéből 71 millió forintot szántak rá, a többit pedig a vállalat saját erőforrásából adja; tíz év alatt fizeti vissza a felvett hitelt. eredetileg a beruházás befejezésének határidejét 1970. október 1-ben jelölték meg. a beruházók, kivitelezők és az egyéb érintett vállalatok, köztük a könnyűipari tervező, a könnyűipari szerelő, valamint a gépeket beszerző technimpex közreműködésével fél évvel hamarabb befejezhetők az építési, illetve a gépek szerelését. a határidő rövidítésére - azért, hogy a felszabadul és 25. évfordulójára átadhassák a létesítményt - 11 vállalat kötött szocialista együttműködési szerződést, és sikeresen teljesítette vállalatait./mti/

- 56 -

17. 15 bn

M 1738

b 72. szakácsverseny kaposvárott

vid-kz/mné bzs hgy

1970. március 20.

négy megye - baranya, fejér, somogy és tolna - legjobb szakácsainak és cukrászainak részvételével rendezett versenyt pénteken kaposvárott a somogy megyei vendéglátóipari vállalat. a szakácsok első díját tóth bálint, a pannónia szálloda és vendéglátó vállalat alkalmazottja nyerte el remekbe készült hidegtálával, a cukrászok első díját pedig devecseri gábor, a fejér megyei vendéglátóipari vállalat dolgozója kapta. a versenyre készült „remekeket”, a kaposzálló éttermében és halljában kiállították. /mti/

--

bb 73. kiosztották a xi. munkavédelmi és munkaegészségügyi filmbemutató díjait

t sz/lk ie bn la

1970. március 20.

pénteken délután a kpvdssz székházában kiosztották a xi. munkavédelmi és munkaegészségügyi filmbemutató díjait.

első díjat kapott az egészségügyi filmek csoportjában az egészségügyi felvilágosító központ megrendelésére a mafilm által gyártott „meggyógyultak”, című film, a munkavédelmi filmek közül pedig a nemzeti minisztérium filmszolgálatának „baleseti muzeum”, című hábfilmje. a keskenyfilmek kategóriájában első díjat kapott az építésügyi és városfejlesztési minisztérium „megfőg. emel, szállít, letesz”, című filmje. díjat kapott popper imre a legjobb rendezői, vagyóczy tiber a legjobb operatőri, valamint székely istván és lászló károly a legjobb szakértői munka elismeréseképpen.

az év legjobb filmjének díját a zsűri a szot munkavédelmi osztályának megrendelésére a kgm filmstúdiójában készült „jobban. korszerűbben, biztonságosan”, című filmnek ítélte, a közönség díját pedig a jelenlevők szavazata a „baleseti muzeum”, című filmnek juttatta. /mti/

--

17.24/bzs

M 1735

- 57 -

Hb 80. a szerencse sorsjáték nyilvános huzását

k zsu/gg zs bh la

1970. március 20.

március 22-én, vasárnap délelőtt 10 órakor rendezik meg a magyar újságíró szövetség központjában, a Magyar Újságírók Országos Szövetsége utja 101. szám alatti színházban. /mti/

Hb 81. közlekedési balesetek a fővárosban

i zsu/gg zs bh la

1970. március 20.

Budapesten a II. kerületben a mártírok útján hevícsék Lajos 45 éves segédmunkás a megengedettnél gyorsabban hajtott motorkerékpárral, a motorkerékpár vezetőjét, Kolozsvári András, 31 éves esztendőlyost súlyos sérüléssel szállították kórházba a mentők. a rendőrség megindította a eljárást az autóbusszvezető ellen. /mti/

Csepelen a Kossuth Lajos utca és Koltői Anna utca kereszteződésében súlyos istván 26 éves autóbusszvezető egy 51-es autóbusszal nem adta meg az elsőbbséget és összeütközött egy motorkerékpárral, a motorkerékpár vezetőjét, Kolozsvári András, 31 éves esztendőlyost súlyos sérüléssel szállították kórházba a mentők. a rendőrség megindította a eljárást az autóbusszvezető ellen. /mti/

Hb 83. diákok képző- és iparművészeti kiállítása szegeden

vid/fm bh la

1970. március 20.

A szegedi tömörkény István gimnázium és művészeti szakiskola kéthetes ünneppsorozattal köszönti hazánk fel szabadulásának 25. évfordulóját és a Lenin-centenáriumot. Pénteken ünnepélyes kis-gyűlésekkel, kezdődött a program, majd délután a grafika-, kerámia- és szobrász-tagozaton tanuló negyedikos diákok képző- és iparművészeti kiállítását nyitották meg. /mti/

17.25 bh

NA 1740

- 58 -

Hb 84. felemelték az írói honoráriumokat - miniszteri rendelet a kiadói szerződésekről és a szerzői díjakról

i/tf/rj zs la

1970. március 20.

megjelent a magyar közlöny március 20.-i számában a művelődésügyi miniszternek a szerzői jogi törvénnyel kapcsolatos rendelete a kiadói szerződések feltételeiről és a szerzői díjakról.

ezzel kapcsolatban az mti munkatársa kommentárt kért a művelődésügyi minisztérium kiadói főigazgatóságán:

A korábbi jogszabályozáshoz képest a leglényegesebb változás: a könyvírás minden műfajában mintegy 50 százalékkal felemelték a honoráriumok összegét. több lehetőséget biztosít a -fő vonásban keret jellegű - miniszteri rendelkezés az írók és a könyvkiadók közötti kapcsolatok javításához. például azzal, hogy az író és a kiadó a mű terjedelmétől vagy példányszámától, illetőleg mindkettőtől függetlenül meghatározott összegű szerzői díjban állapodhat meg. jogutódlás esetére eltörölték azokat a különbségeket, amelyeket az eddigi jogszabályozás a kedvezményezett és a nem kedvezményezett örökösök /magyarán: közvetlen hozzátartozók és távoli rokonok/ között tett.

az írók jogállása javult azáltal, hogy ezután ha egy könyv megjelentetésére szerződés jön létre - kész kézirat híján „látatlanban”, - s aztán olyan kézirat születik, amelyet a kiadó javítás után sem talál megfelelőnek, akkor is megilleti a szerzőt mérsékelt összegű díj / a szerződésben rögzített összeg 25 százaléka/. új vonása a rendelkezésnek az is, hogy az eddigénél hathatósabban támogatja az ifjúsági irodalom műfajában készülő alkotásokat, illetve szerzőiket.

a szerzői díjakat - a már említett szabad megállapodáson kívül - a mű terjedelme és példányszáma alapján állapíthatják meg. a terjedelem egysége a szerzői ív, ami 40 000 betűnely, verses műveknél pedig 500 sor.

szépirodalmi alkotásoknál a regények, elbeszélések és egyéb prózai művek szerzői díja 5000 példányig - ennyi az alappéldányszám - ívenként 1400-tól 3000 forintig terjedhet. /korábban 2000 forint volt a felső határ, az alsó is több száz forinttal alacsonyabb. /

/folyt.köv./

17.30 rj

NA 1740

- 59 -

bb. 84. / fejemelték.....1. folyt./rj

Ötezerrel túl a tízezredik példányig ezer példányonként további 250-400 forint illeti meg a szerzőt minden iv után, ugyanígy tíz- és huszezer példány között 150-250, huszezer példány fölött újabb 100-180 forint jár. a lektűr jellegű művek, például detektív- és kalandregények, regényes életrajzok esetében az alappéldányszám huszezer, s ennek fejében a szerző 1040-2000 forint közötti összeget kaphat ivenként. a példányszám sokasodásával a további iv-díj fordított arányban csökken, az ötvenezres példányszám fölötti ezer példányonként 30-80 forintig. a versekért /pontosabban: a lírai és elbeszélő költeményekért, verses színművekért, gyermekversekért/ sordíjat fizetnek, amely az „alap”-nak szánt három ezer példányig 8-18 forint között változik. huszezer példány fölött a költő művének minden ezer kiadott példány után 50 fillérről 1 forintig terjedhető sordíjat kap.

tudományos és szakmai művek kéziratáért a honorárium ivenként 1000-3000 forint. érdekesség ebben a kategóriában, hogy bibliográfiai szövegért adatonként 4 forintot, idegen nyelven megjelent adatonként 7 forintot fizetnek. az ismeretterjesztő művek ivdíja megegyezik a szépirodalmi alkotásokéval, tehát 1000-3000 forint; az eltérés annyi, hogy az ismeretterjesztő könyveknél tízezerben állapították meg az alappéldányszámot. a tankönyvek esetében is - példányszámtól függetlenül - 1000-3000 forintot kap a szerző minden ivért. középfoku és egyéb tanfolyami jegyzetekenél 400-700, felsőfoku jegyzetekenél 500 és 1000 forint között változik az egységnyi /ívekben számolt/ honorárium. a fordítók prózai művek átültetésekor 400 és 1300 forint közötti ivdíjat kapnak.

a lexikon-enciklopédia-szótár kategóriában érdekesség, hogy szerző-szerzők szópáronként 1.20-2.00 forintot kapnak. kétszáz forintos alsó határtól 600 forintig terjedhet az ivenkénti honorárium több szerzős tudományos, szakmai és ismeretterjesztő mű szerkesztéséért, 800 forintig a tankönyvi szöveggyűjtemények válogatásáért, szerkesztéséért és magyarázó jegyzeteket ellátásáért/ ez utóbbi három munkafeladatot együttesen értve/. gyűjteményes szépirodalmi mű, antológia összeállítója - a válogatást és a szerkesztést együttesen végző szerző - ivenként 300-700 forintot kap. /mti/

--

17.35 rj

- 60 -

NA 17.35

bb 85. e m b a r g ó 19.30-19

péter jános az ndk-ba látogat

tr z s b z s la

1970. március 20.

péter jános külügyminiszter otto winzernek, a német demokratikus köztársaság külügyminiszterének meghívására a közel napokban hivatalos látogatásra az ndk-ba utazik. /mti/

--

bb 88. megérkezett ammanba

tr z s b z s la

1970. március 20.

a magyar vöröskeresztnek a jordániai menekültek részére küldött segélyszállítmánya. /mti/

--

bb 89. meghalt fodor istván

tr z s b z s la

1970. március 20.

a szocialista hazáért érdemrend tulajdonosa. hamvait március 23-án 12 órakor helyezik el a rákoskeresztúri temetőben /kozma utca 6./

mszmp v. kerületi bizottsága.

/mti/

--

bb 90. befejeződött a budapesti kgst-munkacsoport ülése

t jf/mm ie b z s la

1970. március 20.

a kgst mezőgazdasági állandó bizottsága tudományos kutatásokat koordináló munkacsoportjának budapesti ülészaka pénteken befejeződött. az ülészakon megtárgyalták az 1971-75 évi tudományos kutatási témák tervét és a tudományos kutatókkal foglalkozó szervező iroda létrehozásának alapelveit. /mti/

--

17.40/bzs

- 61 -

NA 17.40

bb 86. Losonczy páll,

via-fm bzs la

1970. március 20.

az elnöki tanács elnöke táviratban üdvözölte mohammad reza pahlaví oryamehr iráni császárt, és mohammad zahir afgán királyt, az iráni, illetve az afgán új év alkalmából. /mti/

--

bb 87. Losonczy páll,

via-fm bzs la

1970. március 20.

az elnöki tanács elnöke pénteken búcsulátogatáson fogadta a holland királyság végleg eltávozó nagykövétét, herman c. schocnot. /mti/

bb 91. budapesten hózápor, síófokon zivatar - nyugtalan-
kodnak a nyugatdunántuli folyók - párológ a belvizi

via-fm bzs la

1970. március 20.

hideget fujtak a józsefek, a pénteki hubert azonban a csillagászati tavasz küszöbén még többet produkált: erős északi, északnyugati szelet, amellyel hófelhőket kergetett maga előtt. így délelőtt soprtont, nagykanizsát, pépát szórta meg a hózápor, előtűn budapestet, győrt is megostromolta a hó, a jeges balaton partján pedig égzengéssel, villámcsapással kísért nyárisas zivatar verte el a port síófokon. teljes volt a kavarodás, s amint a meteorológiai intézet előre vetítette a tavasz első napján benedek lesz sokkal kegyesebb, tartogat még hózáport, bár a tarsolyát már csak mérséklődő széllel dagasztja.

az ár- és belvizi védekezésnek azonban, legalábbis egyetöre nem tenet sok panasz az időjárás ellen. az alpokban éppen a fura időváltozás enyhítette az áradást. nyugtalanok már ugyanis a nyugat-dunántuli folyók, kisebb áradásoktól duzzadnak, s a nádánál a győr térségében - pénteken el kellett rendelni az első fokú árvízvédelmi készültséget is. az alpokban azonban a szokástól eltérően csak a hegyoldalakon olvadt a hó, mert a hideg a völgyek felé szorult és nem engedett újabb hólé-pótlást a folyókba.

a belvizet sem csak a vízügyi igazgatóságok szivattyúi sorvasztják, hanem most már az erős, száraz szél és a napsütés is fokozottabban párologtatja. ez a „légi”, munka pénteken csaknem két-szerannyi vizet - több mint ötmillió köbmétert - szippantott fel a levegőbe, mint az előző borosabb, csendes napokon. így jelentősen hozzájárult ahhoz, hogy az utóbbi 24 órában 8000 hold került szárazra, de sajnos még maradt viz bőségesen, jelenleg 277.000 holdnyi terület várja a szivattyúk és a szélfúvások „munkáját”. /mti/

--

17.55/bzs

- 62 -

AA 1802

bb 92. lenin-kiállítás dunaujvárosban

via-fm bzs la

1970. március 20.

a dunai vasmű sikló-uti művelődési házában pénteken fényképkiállítás nyílt lenin életéről és munkásságáról. a következő három héten át számos kisz-szervezet itt tartja ünnepi taggyűlést, végül április 11-én, a kiállítás záró napján itt tartják meg a dunai vasmű ksisz-fiataljai jubileumi szellemi vetélkedőjének döntőjét is. /mti/

--

bb 93. jubileumi uttörő kórusbemutató békéscsabán

via-fm bzs la

1970. március 20.

az uttörő nagykorúok hagyományos bemutatóját az idén a kettős jubileum jegyében rendezték meg békéscsabán. a megyeszékhely általános iskoláiból 11 kórus, összesen több mint ezer uttörő lépett pódiumra pénteken az ifjusági és uttörőház színháztermében. az ifjú dalosoknak a felszabadulási évfordulóra és a lenin-centenáriusra emlékező műsora a több mint négyszáz tagu egyesített énekkar színvonalas produkciójával kezdődött. /mti/

--

bb 94. szovjet professzor előadása leninről

via-fm bzs la

1970. március 20.

szafir márk arkagyijevics, a jogtudományok doktora, a moszkvai állam- és jogtudományi intézet munkatársa pénteken a tit vendégeként - kétnapos látogatásra békéscsabára érkezett. a neves professzor „lenin a szocialista demokráciáról”, címmel gyűlén a megye ügyészeinek és bíráinak tartott előadást. /mti/

--

bb 96 magyar-bolgár barátsági gyűlés magyarlakon

via-fm bzs la

1970. március 20.

a hazafias népfrent vas megyei és körmendi járási bizottsága pénteken magyar-bolgár barátsági gyűlést rendezett magyarlak községben. a gyűlésen dinko sztancsev, a budapesti bolgár kultúra igazgatóhelyettese ünnepi beszédben ismertette a bolgár nép életét és munkáját. /mti/

--

18.00/bzs

- 63 -

NA 1805

bb. 95. megnyílt a régi bolgár művészet kincseinek kiállítása

t/ol/rj zs la

1970. március 20.

„a régi bolgár művészet,„ című kiállítást az iparművészeti múzeumban pénteken ünnepélyesen nyitotta meg gönyei antal, a művelődésügyi minisztérium főosztályvezetője és georgi bogdanov professzor, érdemes művész, a szófiai nemzeti galéria igazgatója, a megnyitón részt vett demeter sándor, a kki elnökhelyettese, továbbá a külügyminisztérium, a művelődésügyi minisztérium több vezető beosztású munkatársa. ott volt vaszil bogdanov, a bolgár népköztársaság budapesti nagykövete és f.j. tyitov budapesti szovjet nagykövet is.

a bemutató 681-től, az első bolgár állam megalakulásától a xix. század végéig készült műkincsekből nyújt gazdag válogatást. számos európai híru intézmény - köztük a bolgár régészeti múzeum, a bolgár nemzetközi galéria, a trnovoi és a rilai kolostormúzeum - kiváló szakemberei működtek közre látványos tárlat megrendezésében. négy teremben látható a csaknem 200 nagyjértékű műtárgy, köztük 90 ikon, egyházi kegyeserek, veretes evangéliumi könyvek, kódexek, templomi szöttesek, és grafikák. a kiállítás egyik kiemelkedő darabja a ix-x. századból származó szent teodor kerámia-ikon /stralit/, amelynek eredetijét patlóna faluban készítették, s törekenysége, rendkívüli értéke miatt nem szállíthatták el külföldi kiállításra. a tárlaton egyébként tíz évszázad bolgár művészetének valamennyi jelentős iskolája helyet kapott.

a kiállítást április 19-ig tekinthetik meg az érdeklődők.

/mti/

--

bb. 97. elutazott budapestről a ghanai kereskedelmi küldöttség

k/sz/ie rj la

1970. március 20.

pénteken befejezte budapesti tárgyalásait a ghanai kereskedelmi küldöttség. a két ország kereskedelmi kapcsolatainak továbbfejlesztéséről folytatott eredményes tárgyalásokról az emlékeztetőt magyar részről dr. szalai béla külkereskedelmi miniszterhelyettes, ghanai részről appiah-menkah kereskedelem és iparügyi miniszterhelyettes írta alá.

a ghanai küldöttség budapestről bukarestbe utazott. /mti/

--

18.11 rj

- 64 -

NA 1845

bb. 98. a fidelio szegedi bemutatója

vid/rj fm la

1970. március 20.

beethoven születésének 200. évfordulója alkalmából a szegedi nemzeti színház pénteken bemutatta a zeneköltő fidelio című operáját. a zenekart vaszy viktor vezényelte. az előadást versényi ida rendezte. a főbb szerepeket vadas kiss lászló, karikó teréz, gregor józsef, halmi lászló, sinkó györgy és berdál valéria énekelte. /mti/

--

bb. 99. a parasztbecsület és a spanyol rapszódia debreceni bemutatója

vid/fm/rj la

1970. március 20.

pénteken a debreceni csokonai színházban bemutatták mascagni parasztbecsület című egyfelvonásos operáját és ravel spanyol rapszódia című tánckölteményét. az operában, - amelyet kertész gyula rendezett, - marsay magda, kövári anikó, horváth bálint, pázsit magdolna és gazsó jános énekelte a főszerepeket, s közreműködött a színház és a kossuth lajos tudományegyetem énekkara.

ravel spanyol rapszódia című művének előadását barkóczy sándor, a magyar állami operaház koreográfusa rendezte. a főszerepet malonyai nani táncolta. a máv debreceni filharmonikus zenekart mossóczy vilmos vezényelte. /mti/

--

bb. 100. tanácsköztársasági emlékünnepek vidéken

vid/rj fm la

1970. március 20.

pénteken - az 1919-es tanácsköztársaság kikiáltása 51. évfordulójának előestéjén - országsszerte emlékünnepeket tartottak. a központi ünnepségre - a kommunista ifjusági szövetség központi bizottságának és a kisz somogy megyei bizottságának rendezésében - kaposvárott került sor. ribánszki robertnek, a kisz kb titkárának részvételével. a város dolgozói a délutáni órákban résztvettek a latinka sándor szobránál rendezett koszorúzási ünnepségen, ahol papp jános, a városi pártbizottság titkára mondott beszédet. méltatta az 1919-es harcosok és mártírhalált haltak sok érdemeit, akiknek eszmei hagyatéka, küzdelmük tanulsága nagy segítséget nyújt a pártnak és a dolgozó népnek a szocializmus építésében. a koszorúzás után a csiky gergely színházban került sor az emlékünnepekre, amelyen ribánszki robert, a kisz központi bizottságának titkára mondott beszédet.

/folyt.köv./
18.30 rj

- 65 -

NA 1850

bb. 100. / tanácsköztársasági.....1. folyt./rj

- 1848. március 15., 1919. március 21. és 1945. április 4. - ez a három dátum a mi naptárunkban a magyar haladást előrelendítő szabadságharcok forradalmak és az ezeket követő ujjászűletés történelme, - kezdte beszédét majd megemlékezett a dicsőséges tanácsköztársaság harcosairól, akiket börtönök mélyére taszítottak, megkínzottak, kivégeztek, vagy akik megmenekültek ugyan, de nyomorúságosan tengődtek az elnyomás éveiben. a magyarországon, 1919. március 21-én kezdődő új forradalmi korszakról oosterveen holland író, újságíró és történész sorait idézte, aki méltatta hazánk, az európa szívében élő kis ország népének bátorságát. móríc zsigmond „virágnylásnak”, nevezte a proletárdiktatura somogyországi vívmányait; az ország többi részében csak tervezgetnek - írta, - a környező államokban csak álmodoznak, de somogyországban földet osztanak. kaposvárott szocializálták a cukorgyárat, 40 ezer holdon földet osztottak és 135 közös gazdaság jött létre. a szikra itt pattant, a láng innét futott tova, ez a szikra és láng ma már az igaz, tiszta tűz lobogásával ég.

- az 1945-ös tavasz ismét felkeltette a korábbi tavaszok emlékeit és a bennük rejlő forradalmi erőket. a felszabadulással új nonfoglalás kezdődött és az elmúlt negyedszázad alatt hazánkban is végérvényesen győzött a szocialista forradalom, leraktuk a szocializmus alapjait. a forradalmi tavaszok emlékét idézve, szocialista forradalmunk eredményeire támaszkodva halad előre népiünk és ifjuságunk szocialista céljaink teljes megvalósítása útján - fejezte be ünnepi beszédét ribánszki róbert.

a nagy tapsal fogadott beszéd után került sor őrsi ferenc „az ötvenedik esztendő”, című dokumentumjátékának bemutatására.

x x x

hasonló ünnepségek zajlottak le az ország más vidékein is. pécsen az mszmp és a hazafias népfront városi bizottságai fogadáson látták vendégül a tanácsköztársaság pécsen élő egykori katonáit. a megjelent száznegyven veterán harcost wieder béla, a városi pártbizottság titkára köszöntötte. ugyancsak pécsen, a technika házában az évforduló tiszteletére megrendezték a fiatal műszakiak és közgazdászok napját, a tanárképző főiskolán pedig irodalmi emlékműsort mutattak be.

/folyt.köv./

18.37 rj

NA 1850

- 66 -

bb. 100. / tanácsköztársasági.....2. folyt./rj

- komló bányászváros ifjusága háromnapos ünnepségsorozattal emlékezik a proletárdiktatura vezető személyiségére, kun béla. a nagy forradalmárról elnevezett gimnáziumban pénteken a tanácsköztársaság vívmányait, kun béla életét és munkásságát méltatták a fiatalok. ebből az alkalomból ismertették az 1919. emlékezetére hirdetett irodalmi és képzőművészeti pályázat eredményét.

szolnokon, a ságvári endre megyei művelődési ház nagytermében emlékülést tartottak a tanácsköztársaság egykori harcosainak részvételével. agócs mátyás, a hazafias népfront városi bizottságának titkára méltatta az első magyar proletárállam megteremtésének történelmi jelentőségét. a jászberényiek megemlékezésén varga béla, a hazafias népfront városi bizottságának titkára mondott ünnepi beszédet.

a cegléden rendezett tanácsköztársasági emlékünnepségen török julia újságíró méltatta braun soma, a ceglédi gimnázium egykori tanára, az 1919-es városi direktórium közoktatásiügyi megbízottja munkásságát. az ünnepség színhelyén, a ceglédi tanács dísztermében bemutatták a marxista tanár és író életére vonatkozó dokumentumokat.

a székesfehérvári könnyűfémmlében lezajlott tanácsköztársasági emlékünnepségen kersák ferenc, a fejér megyei pártbizottság titkára mondott beszédet. jelen voltak székesfehérvárról szovjet testvérvárososa, vorosilovgrádról küldöttel is, akik a felszabadulás negyedszázados jubileumára érkeztek hazánkba. - a dunaujvárosi ünnepségen soós imre, a városi pártbizottság osztályvezetője emlékezett meg az első magyar proletárállam kikiáltásáról.

a heves megyei fiatalok „a 39-es dandár útján”, elnevezésű akcióprogrammal ünneplik meg a tanácsköztársaság kikiáltásának 51. évfordulóját. a mozgalom nyitányaként ifjusági gyűlést rendeztek azon a helyen, ahol 1919-ben a tanácsköztársaság védelmében harcoló „39-es dandár”, irányító központja volt. a következő három napon poroszlótól péterváráig a községek fiataljai emlékgyűléseken, fáklyás felvonulásokon vesznek részt, s őrtűzeket gyújtanak azokon a helyeken, ahol a tanácsköztársaság védelmében a híres „39-es dandár”, harcolt.

a szabolasz-szatmár megyei és a nyíregyházi városi kisz -bizottság rendezésében érdekes vetélkedő zajlott le nyíregyházán. az ifjú gárdisták, középiskolás kiszisták és az 5. számú általános iskola uttörői huszonöt, 40-40 tagú „menetdal-verseny”, - csapatot alakítottak, amelyek fáklyákkal, munkásmozgalmi dalokat énekelve vonultak a szamuely tiber szobránál tartott koszorúzási ünnepségre. a „menetdal-verseny”, legjobb csapatait megjutalmazták. /mti/

18.45 rj

- 67 -

NA 1850

bb 101. andré bennecourt látogatása a győri magyar vagon-
és gépgyárban

vid-ká bzs la

1970. március 20.

pénteken a délutáni órákban győre látogatott andré bennecourt, a francia köztársaság törv- és településügyi minisztere, andré lewin, a miniszter kabinetfőnöke, francois de wissocq szaktanácsadó, valamint raymond gastambide, a francia köztársaság budapesti nagykövete társaságában. a küldöttséget elkísérte a rábaparti városba dr. szabó jános, az építésügyi és városfejlesztési miniszter első helyettese, valamint györgy gyula kohó- és gépipari miniszterhelyettes.

a vendégeket horváth ede, a magyar vagon- és gépgyár vezérigazgatója fogadta a rába szállóban. ezután gyárlátogatáson vettek részt. előbb a hajtóműgyár egységet tekintették meg, ahol tízezer számba készülnek a legkorszerűbb mellső és hátsó hidak hazai és külföldi megrendelésre. ezután közép-európa egyik legkorszerűbb gyáregységébe, a motorgyárba vezették a vendégek útja, ahol a nagyteljesítményű rába-man motorok készülnek. a kiváló motor alkatrészeinek egyrészt francia gyártmányú szerszámgépeken készítik.

a két gyáregység meglátogatása után andré bennecourt elismeréssel nyilatkozott a látottakról. elmondotta: további lehetőségeket lát a magyar-francia ipari kooperáció kiszélesítésében. /mti/

ho 51
bb 102. minh nevét vette fel a dorogi fémmunkás vállalat
kisz-alapszervezete

vid-fm bzs la

1970. március 20.

pénteken dorogon névadó ünnepséget rendeztek ho si minh nevét vette fel a fémmunkás vállalat ifjusági alapszervezete. a névadó ünnepség alkalmából a községbe látogatott le huu van, a dél-vietnami köztársaság budapesti nagykövetségének ideiglenes ügyvivője és chau tho thong, a vietnami demokratikus köztársaság budapesti nagykövetségének első titkára. a vendégek baráti beszélgetésen vettek részt, találkoztak a kisz-fiatalokkal, a község és a dorogi járás vezetőivel. a pártklubban rendezett névadó ünnepségen felszólaltak a vietnami vendégek is. /mti/

18.50/bzs

- 68 -

Ny 1905

bb 103. arab szolidaritási gyűlés gyöngyösön

vid-fm bzs la

1970. március 20.

az országos béketanács és a hazafias népfront heves megyei bizottsága arab szolidaritási gyűlést rendezett pénteken gyöngyösön, az egyesült izzó félvezető- és gépgyárban. kakukk imre, a hazafias népfront országos tanácsának tagja, a városi népfront-bizottság titkára nyitotta meg a gyűlést, majd póti jeno, a hazafias népfront heves megyei bizottságának titkára mondott beszédet. hangsúlyozta, hogy heves megyes lakossága is növekvő aggodalommal figyeli a közel-kelet békéjét felduló és a nemzetközi békét veszélyeztető imperialista mesterkedéseket. messzemenően szolidáris az arab népek igazságos harcával, és elítéli a fasiszta módszereket alkalmazó izraeli agresszorok bűnös tevékenységét.

a gyűlésen résztvevett és felszólalt manzour ahmed el daly, az egyesült arab köztársaság budapesti nagykövetségének titkára. ismertette népének áldozatos harcát, és köszönetét fejezte ki a magyar nép testvéri segítő készségéért.

terényi istván, az országos béketanács alelnöke felszólalásában bejelentette: az országos béketanács elnöksége úgy határozott, hogy az imperialista légitámadás következtében súlyos károkat szenvedett abu zabal falu lakossága megsegítésére kétszáz ezer forint értékű segélyt juttat - elsősorban ruhaneműket és gyógyszereket.

ezt követően rudnyánszki istván újságíró arab földön szerzett élményeiről tartott beszámolót.

a gyöngyösi szolidaritási gyűlés résztvevői táviratot küldtek az országos béketanácsnak, amelyben tiltakozásukat fejezik ki az imperialista agresszió ellen és szolidaritásukról biztositják a nemzeti jogaikért küzdő arab népeket. /mti/

18.58/bzs

- 69 -

M

bb 104. időjárásjelentés

tr bzs la

1970. március 20.

a meteorológiai intézet jelenti március 20-án, pénteken este:

mérsékledő szél

várható időjárás szombat estig: felhőátvonulások, szórva-nyos, futó esővel, az éjtelk helyenként erős észak, északnyugati szél fokozatosan mérsékledik és délnyugatra fordul, várható legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton 10 fok körül.
/mti/

bb 105. Fehér Lajos látogatása szabolcsban

vid-fm bzs la

1970. március 20.

Fehér Lajos, az MSZMP politikai Bizottságának tagja, a minisztertanács elnökhelyettese kétnapos látogatás tett szabolcs-szatmár megyében. Csütörtökön résztvett és felszólalt a szabolcsi általános fogyasztási és értékesítő szövetkezetek megyei küldöttgyűlésén, majd felkereste a nyíregyházi ságvári termelőszövetkezetet és megtekintette a buza-téri szövetkezeti nagyáruházat.

Fehér Lajos pénteken orosz Ferencnek, a megyei pártbizottság első titkárának és dr. Fekszti Istvánnak, a megyei tanács vb-elnökének társaságában tuzsérna látogatott, ahol megtekintette a közműltban felépített, modern berendezésekkel felszerelt ezer vagons tárolót, a létesítmény ötnapos rekordidő alatt felépítéséről és a tároló üzemeléséről dr. Czánik Sándor, a hungarofrukt vezérigazgató-helyettese tájékoztatta a kormány elnökhelyettesét, aki ezt követően végig járta az üzemet, megtekintette a feldolgozást, a csomagolást és a hűtővagonokba berakodást. ezen a látogatáson résztvett Jakab Miklós, a klsvárdai járási pártbizottság első titkára és dr. Józsa István, a járási tanács vb-elnöke.

Fehér Lajos ezután a vásárosnaményi tsz-közi konzerv-aszató üzemet kereste fel. az országban ez az egyetlen olyan társulás, amely almát és zöldséget szárít és exportra szállít. Itt megadta Sándor, a vásárosnaményi járási pártbizottság első titkára és Spisák András, a járási tanács vb-elnöke köszöntötte a vendéget, majd faggyas Jenő, a szatmár-beregi tsz-szövetség elnöke és a társulás vezetője tájékoztatta az üzem munkájáról. ezután a helyi vörös csillag termelőszövetkezetbe látogatott, ahol siket gyula elnök mutatta be a jól jövedelmező szarvasmarha telepet.

Fehér Lajos ezután a járási pártbizottságon a szatmár-beregi tsz-szövetség és tsz-ek vezetőivel a közös gazdaságok munkáiról, terveiről beszélgetett, végül megtekintette a vásárosnaményi muzeumot, ahol az intézmény gazdag néprajzi anyagát csiszár Árpád muzeumi igazgató mutatta be a vendégnek. /mti/

19.12/bzs

- 70 -

Nr 1920

bb: 106. a jubileumi évben százezer külföldön élő magyar látogat hazá - ülést tartott a magyarok világszövetségének elnöksége

t/fe/rj la

1970. március 20.

a magyarok világszövetségének elnöksége dr. Bognár József akadémikus elnökletével pénteken ülést tartott. az elnökség megvitatta az írásban beterjesztett jelentést a szövetség tavaly végzett munkájáról, valamint az idei jubileumi év programjáról. a szövetség jelentése leszögezi: évről-évre nő a külföldön élő hazalátogató magyarok száma és személyes benyomásaik hatására a kint élő magyarok körében mind nagyobb az érdeklődés a szülőföld iránt. az itthoni élmények pozitív hatását erősítik a külföldön mind gyakrabban megrendezett magyar kiállítások, filmhetek, s a magyar művészek vendégszereplései. az elmúlt évben a magyarok világszövetsége rendezésében 32 művész csoport járt különböző európai és tengerentúli országokban. a kulturális rendezvények sikere lemérhető a látogató közönség számának növekedésében, részt vesznek ezeken nagy számban olyanok is, akik eddig valamilyen oknál fogva nem keresték a kapcsolatot a külföldön működő magyar egyesületekkel.

hazánk felszabadulásának negyed-százados évfordulója alkalmából mintegy százezer honfitársunk látogatását várjuk. a magyarok világszövetsége a hazafias népfronttal és más társadalmi szervezetekkel karöltve eseményekben gazdag programot készített, 130.000 példányban juttatták el a „magyarország-1970. jubileumi programok, című idegenforgalmi kiadványt külföldre.

gazdag esemény sorozattal várják a haladó külföldi magyar egyesületi vezetőket április 4-én. az államalapító István király születésének 1000. évfordulója ünnepeire tudósokat, művészeket, pedagógusokat, egyházi személyiségeket üdvözölhetünk a hazalátogatók soraiban. a hazafias népfront budapesti bizottsága 14 képsorozatot tartalmazó plakátújságot jelentet meg István király történetével. ezeket eljuttatják a külföldi magyar egyesületekhez is.

a szépművészeti múzeumban a külföldön élő neves magyar képzőművészek alkotásaiból gyűjteményes kiállítás nyílik augusztus 20-án.

/folyt.köv. /

19. 30 rj

- 71 -

Nr 1920

bb. 106. / a jubileumi.....1. folyt./rj

kiemelkedő eseménye lesz a jubileumi évnek a debreceni nyári egyetem anyanyelvi konferenciája, amelyet augusztus 2-a és 12-e között rendeznek meg. célja, hogy segítséget nyújtson az anyanyelvi oktatáshoz a külföldi pedagógusoknak, klubvezetőknek. a konferencia keretében kerekasztal beszélgetésekre kerül sor külföldi és hazai nyelvészek, irodalomtörténészek, műfordítók részvételével. erre az időre elkészül, s így a résztvevők magukkal vihetik az oktatást elősegítő olvasókönyvet, amely egyebek között a magyar irodalom gyöngyszemeit is tartalmazza majd. a tervek között szerepel a továbbiakban egy datoskönyv megjelentetése.

az előkészületben lévő program fölötti vitában felszólalt juhász róbert, a hazafias népfront képviselőjében, továbbá lőrincze lajos professor, dr. zsebők zoltán professor, neményi lili operaénekesnő, kishalasi strobl zsigmond kossuth-díjas szobrászművész, dr. káldy zoltán evangélikus püspök, rónai Mihály andrás író.

az elnökség ülése dr. bográn józsef zárszavával ért véget.
/mti/

bb 107. a szovjet nagykövetség képviselőinek látogatása a magyar filmhíradó szerkesztőségében

i zsu/tr zs bh la

1970. március 20.

a szovjet nagykövetség munkatársai látogatást tettek a magyar filmhíradó szerkesztőségében. a baráti találkozón levetítették a szovjet földön és a debrecenről április 4-ig című filmeket. valamint a cirkusz a jégon című színes alkotást, amely a szovjet jégcirkusz magyarországi vendégszerepléséről készült. utána a nagykövetség képviselői és a szerkesztőség munkatársai baráti beszélgetésen elevezték fel a festszabdalással kapcsolatos ötményeiket. /mti/

- 72 -

20.20 bh

MA 2030

bb 108. vacsora andré bettencourt miniszter tiszteletére

k sb/tr bh la

1970. március 20.

raymond gastambide, a francia köztársaság budapesti nagykövete pénteken este vacsorát adott a hazánkban tartózkodó andré bettencourt francia terv- és telepítésügyi miniszter tiszteletére. a szívélyes hangulatban lezajlott szükkörű vacsorán részt vett benczer józsef építésügyi és városfejlesztési miniszter, dr. horgos gyula kohó- és gépipari miniszter, szilágyi béta külügyminiszterhelyettes, nyerges jános, a magyar-francia gazdasági vegyesbizottság magyar tagozatának elnöke, valamint a miniszterek és a nagykövet több vezető munkatársa. /mti/

bb 109. haláles köztekedési beletet

i ms/tr bzs la

1970. március 20.

pénteken délután fél három tájban a mórlicz zsigmond körtezen a 6-os jelzésű villamosra menet közben akart felugrani szabó györgy 44 éves gyógyszerári technikus, viii. futó utca 38. szám alatti lakos. a szerencsétlen ember visszaesett és az első pótkocsi kerekai alá került, amelyek halálra gázolták. /mti/

-.-

bb 110. magyar tudós nemzetközi kitüntetése

i ms/tr bzs la

1970. március 20.

az állattenyésztés nemzetközi bírálóbizottsága horn artur akadémikust az állattenyésztés tudományában elért kiemelkedő eredményeiért az 1970. évi nemzetközi díjjal tüntette ki. a magas nemzetközi kitüntetést csütörtökön veronában adták át horn akadémikusnak. /mti/

-.-

20.50/bzs

- 73 -

- v e g e -

MA 2000

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-480, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i h i v a t a l o s k ö z l e m é n y e k

1970. március 20.

kb 77. az elnöki tanács ülése

zs bh la

1970. március 20.

a népköztársaság elnöki tanácsa pénteken ülést tartott.

az elnöki tanács v.1. Lenin születésének 100. évforduló-
jára, a Szovjet népek és a magyar nép örök barátsága jeléül a fel-
szabadulás óta épült új, szocialista város, tiszaszederkény elne-
vezését április 22-i hatállyal Leninvárosra változtatta.

a hazafias népfront országos elnökségének előterjesz-
tése alapján budapesti a 4. és a 38. számú és vas megyében a
3. számú országgyűlési választókerületben elhalálozás miatt
megüresedett képviselői helyek betöltésére az elnöki tanács
1970. május 24-re új választást tűzött ki.

az elnöki tanács hozzájárult tanulmányait kitűnő ered-
ményel végzett tizenegy diplomás kitüntetéses doktornak ava-
tásához. a semmelweis orvostudományi egyetemen négy orvost,
az eötvös Loránd tudományegyetemen egy filozófust, a debreceni
Kossuth Lajos tudományegyetemen egy matematikust és egy tanárt,
a pécsi orvostudományi egyetemen két orvost és a szegedi orvos-
tudományi egyetemen két orvost avatnak a magyar népköztársaság
címerével ékesített aranygyűrűs doktornak.

az elnöki tanács végül egyéb időszeri kérdésekkel foglal-
kozott./mti/

.-

- 1 -

16.40 bh

NÁ 1710

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti belső hírek

1970. március 21.

bb 1. jubileumi parkok, új emlékművek a főváros kerületében
i g j z s b h l a 1970. március 21.

Budapest több kerületében április 4. estején - sok egyéb új létesítmény mellett - emlékművel díszített jubileumi parkot is avatnak. Neves művészek alkotásai díszítik majd a parkok centrumában a felszabadult élet örömét, s azt, hogy negyedszázad távolából sem halványodott meg a szabadságunkért életüket áldozott hősök emléke.

A XVII. kerületben az akácvirág utca, a gyökér utca és a ferihegyi út által határolt mintegy hatszer négyzetméternyi területen alakítják ki a virágokkal, cserjékkel gazdagon beültetett emlékparkot. Középre helybeni művész, a munkács-díjas laboroz ferenc alkotása kerül. Hatalmas talapzaton áll majd az ujszerű - elliptikus alakú, szétrabban madarakkal díszített - 2 és fél méter magas, 2 méter 60 centi széles bronz-kompozíció és a 3, illetve 3 méter 20 centi magas két műkő-oszlop. A méreteiben is impozáns alkotás a szabadság gondolatát szimbolizálja.

Nasonló indítással buza barna műve, amely pesti őrnőre, a kossuth Lajos téri emlékparkba kerül, a pirocánitosa faragott, öt méter magas dombormű fiatal lányalakja kezéből galambot enged felszállni - idézve a szabadság, a béke örömét. A dombormű 9 méter hosszú, 3 és fél méter széles, sőtű műszkőből épített talapzaton emelkedik majd a tér bokrai, fái felé.

/folyt. köv./

KA